

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas J. Glemp ir generalinis sekretorius vyskupas P. Libera padėkojo Lietuvos vyskupams, parėmusiems penkioliktojo šimtmečio lietuvių augstinų brolių ko Mykolo Giedraičio kanonizaciją. Šio lietuvių vienuolio kanonizacijos byla Krokuvos arkivyskupijos tribunole jau užbaigta, pranešė Lietuvos vyskupų konferencijos sekretoriatas. Dokumentai, kartu ir Lietuvos vyskupų laiškas, remiantis Mykolo Giedraičio kanonizaciją, išsiųsti į Vatikaną, į Šventųjų skelbimo kongregaciją.

- Medininkų tragedijoje nukentėjusiojo Tomo Šerno šeimai Premjeras Rolandas Paksas iš Ministro Pirmininko fondo skyrė 2,2 tūkst. litų.

- Rokiškio miestas rengiasi 500 metų jubiliejui. Neeilinė sukaktis bus iškilmingai minima rugsėjo 25-26 dienomis. Iškilimams tvarkomoje miesto Nepriklausomybės aikštėje sumontuotas jubiliejinis paminklas "Arka". Jį sukūrė rokiškėnas skulptorius profesorius Leonas Žuklys su sūnumi Gediminu Žukliu, aikštę projektuoja architektės Nijolė Bučiūtė ir Leda Markejevaitė. Granitinės "Arkos" viršūnėje iškaltas miesto pavadinimas ir įkūrimo data. Paminklas bus atidengtas antrą iškilmių dieną.

- Lietuva tampa viena iš Europos Sąjungos įkvėpto Pietryčių Europos stabilumo pakto stebėtojų. Sarajeve vykusioje Pakto inauguracijos ceremonijoje liepos 29 d. dalyvavo Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus. Į Bosnijos sostinę Lietuvos vadovas atskrido kartu su Europos Sąjungai (ES) pirmininkaujančios Suomijos Prezidentu Martti Ahtisaari.

- Po ilgesnės kaip dviejų mėnesių pertraukos vėl įjungiamas Ignalinos atominės elektrinės pirmasis energoblokas. Gegužės 17 d. jis buvo sustabdytas, nes Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija nedavė atitinkamos licencijos.

- Šiomet per pirmąjį pusmetį Lietuvos akcijų rinką per finansinių tarpininkų sąskaitas pasiekė 61,6 mln. litų grynųjų iplaukų. Palyginti su praėjusiu metų tuo pačiu laikotarpiu, grynųjų užsienio investicijų į Lietuvos įmonių akcijas padaugėjo 2,6 karto, o Lietuvos investuotojų sumažėjo net 7,9 karto. Daugiausia investicijų atėjo iš Danijos - 188,1 mln. litų, Švedijos - 7,6 mln. litų ir Latvijos - 6,8 mln. litų.

- Pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos atminimas kitamet bus įamžintas jo gimtinėje Ukmergės rajone. Paminklą A. Smetonai kuria skulptorius Romanas Kazlauskas. Sėdinčio, ant kelių laikancio skrybėlę, rankoje - pirštines ir lazdelę Prezidento skulptūra, iškalta iš tamsiai rudos spalvos granito, kitamet iškils A. Smetonos gimtajame Užulėnio kaime. Paminklo kūrimą inicijavo visuomeninė organizacija "Lietuvos atminimo keliai".

BROWN&SHARPE-PRECIZIKA PRADĖJO GAMINTI KOORDINATINES MATAVIMO MAŠINAS PASAULINEI RINKAI

Bendra Lietuvos-JAV įmonė Brown&Sharpe-Precizika (B&S-P) š. m. liepos 9 dieną užsienio žiniasklaidai pranešė, kad ji pradėjo gaminti koordinatines matavimo mašinas (KMM) pasaulinei rinkai.

Ivykusiame KMM "Gage 2000" gamybos pristatyme dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, ūkio ministras Eugenijus Maldeikis, Lietuvos taupomojo banko valdybos pirmininkas Romualdas Visokavičius ir eilė kitų pareigūnų. Pranas Vilkas, bendros įmonės generalinis direktorius, sakė, jog "pirmais metais gamyba sieks apie 400 mašinų. Globalinį pardavimą ir aptarnavimą vykdys Brown&Sharpe

Company (BNS) iš Rhode Island valstijos, JAV. Po LEITZ (Vokietija) ir DEA (Italija) fabrikų išpirkimo, BNS tapo pasaulyje didžiausia metrologinės įrangos firma, o jos platinimo ir serviso tinklas dabar apima visus kontinentus".

"Prieš aštuonerius metus, tęsė Pranas Vilkas, 1991 m. liepos mėn. 1 d. pradėjo savo gamybinę veiklą bendra Lietuvos-JAV įmonė Brown&Sharpe-Precizika. Šios bendros įmonės partneriai-steigėjai buvo firmos Brown&Sharpe ir Euromedika iš JAV ir mokslinės gamybinės bendrovės Precizika iš Lietuvos. Investuodama į Lietuvą BNS turėjo pagrindinį tikslą sukurti aukštos technologijos

gamybos įmonę Lietuvoje, vėliau perkelti atskirų gaminių bei detalių gamybą iš kai kurių savo fabrikų Vakaruose į Lietuvą. Bendra įmonė buvo įkurta buvusio staklių instituto ir jo bandomosios gamyklos Precizika bazėje".

"Mūsų įmonė 97% savo produkcijos eksportuoja į JAV, Šveicariją, Italiją, Vokietiją, Lenkiją, Čekiją ir NVS šalis", kalbėjo P. Vilkas. "O šiandien mes esame liudininkai naujo, labai svarbaus tiek mūsų įmonei, tiek Lietuvos mašinų gamintojams, produkto gamybos pradžios".

"Šiandien 'Gage 2000' surenkama ir atestuojama Vilniuje. Jos 'širdis' - optinės mikronų (nukelta į 2 psl.)

Prez. Adamkus apžiūri Lietuvos naujo aukštos technologijos eksperto serijinę gamybą. Iš k.: Fizikos instituto (FI) vadovas prof. dr. Leonas Valkūnas, Precizika (P) gamybos direkt. Aleksandras Lisauskas, Lietuvos ekonominės plėtros agentūros (LEPA) gener. direkt. Vytautas Gruodis, B&S-P direktorius prof. dr. Albinas Kasparaitis, PA atstovas dr. A. Gapšys, Vitlita (V) gener. direkt. dr. Algimantas Barakauskas, prez. V. Adamkus, Prezidentūros sekretorius Vidmantas Stanilius, P gener. direkt. Tomas Barakauskas, B&S-P administr. Stasė Mardosienė, B&S-P steigėjas R. Bričkus ir B&S-P gener. direkt. Pranas Vilkas

V. Kapočiaus nuotr.

PASIRAŠOMAS BŪTINGĖS TERMINALO PRIĖMIMO AKTAS

Liepos 29 d. dauguma Būtingės naftos importo ir eksporto terminalo pirmojo etapo (eksporto) statybos priėmimo valstybinės komisijos narių pasirašė šio objekto priėmimo eksploatacijai aktą. Dar kelis reikalingus posėdyje nedalyvavusių pareigūnų parašus terminalo naudotojai tikisi gauti iki kito trečiadienio. Kaip sakė "Mažeikių naftos" koncernui priklausančio Būtingės filialo direktorius Piotr Ranko, komisijos nariai pretenzijų neturėjo, išsakė pastabų tik dėl jūroje esančio terminalo plūduri apsaugos ir dėl nuotekų paieškos sistemos, kuri nenumatyta pa-

grindiniame projekte. Valstybinei komisijai priklauso 18 pareigūnų iš Aplinkos, Ūkio ministerijų, techninės priežiūros tarnybos, higienos inspekcijos, gamtos saugos regioninių padalinių, kitų valstybės institucijų, Palangos, Mažeikių savivaldybių atstovai. Pirmojo tanklaivio krovimui praėjusią savaitę naudota siurblinė Mažeikiuose, pumpavusi 1,5-1,7 tūkst. kubinių metrų naftos per valandą. Kai bus baigti montuoti trys siurbliai Būtingėje, bus kraunama greičiau, nes bus pumpuojama po 5 tūkst. kubinių metrų per valandą. "Mažeikių naf-

tos" koncerno generalinis direktorius Gediminas Kiesus sakė, kad antrasis 80 tūkst. kubinių metrų talpos tanklaivis Būtingėje bus kraunamas rugpjūčio mėnesį. Naftos tranzito paslaugos toliau bus teikiamos Rusijos kompanijai "Jukos". "Mažeikių nafta" derasi su dvylika Rusijos ir Kazachstanio kompanijų dėl naftos transportavimo per Būtingę ir visišką terminalo apkrovimo. 1995 m. vasarą pradėtą statyti terminalą visiškai numatoma baigti ir parengti naftos importui per artimiausius porą mėnesių, jeigu pavyks išspręsti statybos finansavimo problemą.

ELTA

NATO PARTNERIAI VILNIUJE BAIGIA RuošTIS MOKYMAMS "AMBER HOPE"

Krašto apsaugos ministerijoje Vilniuje rugpjūčio 3 d. atlikti paskutiniai pasirėngimo tarptautiniams mokymams "Amber Hope '99" (Gintarinė viltis) darbai.

Darbo grupės susitikime dalyvavo apie 30 kariškių iš Danijos, Vokietijos, Lietuvos ir Lenkijos, pranešė KAM.

Taipogi paruoštas mokymų "Amber Hope" Tarptautinės brigados operacinis įsakymas ir

mokymų instrukcijos.

Mokymuose dalyvausiančių šalių kariškiai bus supažindinti su paruošiamaisiais darbais.

Šiomet didžiausi mokymai Lietuvoje vyks rugsėjo 12-22 dienomis Rukloje. Jie rengiami pagal NATO Partnerystės programą. Pratybose dalyvaus daugiau nei 1 300 karių iš Danijos, Lenkijos, Rumunijos, Vokietijos ir Lietuvos.

Iki šių metų Lietuvoje ren-

giami mokymai "Amber Hope" buvo trišaliai - Danijos, Lenkijos ir Lietuvos. Nuo 1997 metų jie vyksta kas dveji metai. Šiomet pirmą kartą mokymuose dalyvaus Vokietijos ir Rumunijos kariai.

Stebėtojai į pratybas pakviesti Baltarusijos, Estijos, Kanados, Latvijos, Prancūzijos, Rusijos ir Ukrainos kariuomenių atstovai.

Omnitel Laikas

LIETUVOS PREZIDENTAS DĖKOJO TAIKDARIAMS

Prezidentas Valdas Adamkus liepos 29 d. Sarajeve padėkojo už gerą tarnybą Bosnijoje ir Hercegovinoje tarnaujantiems lietuvių taikdariamams. Į Pietryčių Europos stabilumo pakto inauguracijos konferenciją atvykęs Lietuvos vadovas pietavo su lietuvių ir danų taikos palaikymo dalinio atstovais. Kariai pasakojo gerai sutariantys su vietos gyventojais, pramokę jų kalbas. Lietuvių ir danų taikdariai prižiūri apie 80 kvadratinį kilometrų teritoriją šalia Dubojaus miesto, esančio netoli Tuzlos. Čia gy-

vena maždaug po lygiai serbų, kroatų ir Bosnijos musulmonų. Prezidentas lietuvių taikdariamams iškėlė padėkos raštus. V. Adamkus labai norėjo pats aplankyti taikdarius Dubojuje, tačiau Bosnijos saugumo tarnybos išspėjo geriau to nedaryti, mat padėtis po 1994 metais pasibaigusio karo dar nėra pakankamai stabili. Todėl susitikti su lietuvių taikdariais išvyko kartu su Prezidentu į Sarajevą atskridęs Lietuvos kariuomenės vadas brigados generolas Jonas Kronkaitis.

ELTA

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS TINKLAI YRA SAUGŪS

Naujuosius Lietuvos krašto apsaugos sistemos ryšių tinklus įdiegusi bendrovė neigia, kad ji yra susijusi su Rusijos diplomatinėmis tarnybomis.

Lietuvos Krašto apsaugos ministerija gegužės pabaigoje pradėjo naudoti savus balso telefoninio ryšio tinklus. Įdiegus naująją sistemą, šalies gynybos sistemos elektroniniai duomenys keliauja radijo relinių ryšių linijomis, jomis perduodama informacija iš šalies oro erdvės stebėtinčių radarų. Šis tinklas turėtų saugoti nuo informacijos nutekėjimo, o to nepavykdavo išvengti, kai ryšys buvo palaikomas "Lietuvos telekomo" tinklais.

Dėl teisės kurti ir įrengti naujus krašto apsaugos sistemos ryšių tinklus prieš metus skelbtame konkurse kovojo pasaulio ryšių priemonių gamintojos "Ericsson" ir "Siemens", tačiau konkurso nugalėtoja tapo UAB "Belam Kaunas", įkurta vos prieš porą metų. Ji yra JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos bendrovės "Nortel Networks" ryšių įrangos, kurią naudoja daugelio NATO šalių kariai, platintoja Lietuvoje.

Savitraštis "Veidas" birželį rašė, kad šios bendrovės moti-

ninę firmą "Belam Inc.", įsikūrusią JAV, Lietuvos operatyvinės tarnybos įtarė dalykiniais ryšiais su Rusijos ambasada JAV. "Belam Inc." prezidentas Dmitrij Krupnikov spaudos konferencijoje birželio 29 d. Vilniuje teigė, kad jo vadovaujama bendrovė "nesusijusi su jokiomis saugos tarnybomis ar ambasadomis".

"Nortel Networks" viceprezidentas Ian Latremaille pabrėžė, kad šios kompanijos teikiama produktai yra vieni saugiausių ir patikimiausių pasaulyje. Pasak jo, "Nortel" nėra sudariusi jokių kontraktų dėl ryšių tinklų įrengimo nei Rusijoje, nei Ukrainoje, nei Baltarusijoje.

I. Latremaille teigė, kad "Nortel" yra viena didžiausių pasaulyje skaitmeninės komunikacijos srityje, o jos gaminiai pripažįstami visose NATO valstybėse, juos naudoja JAV bei Kanados ginkluotosios pajėgos. Jis informavo, kad "Nortel Networks", kuri savo veiklą plėtoja daugiau kaip 100 pasaulio valstybių, pernai turėjo 17 mlrd. dolerių pajamų, o "Belam Inc." oficialiu "Nortel" distributoriumi yra nuo 1994 metų.

Omnitel Laikas

KELYJE Į EUROPOS SĄJUNGĄ LIETUVA RENGIA SI TAISYTI KONSTITUCIJĄ

Stojant į Europos Sąjungą, Lietuvai neišvengiamai teks pataisyti Konstituciją, numatant tarptautinių organizacijų teisės aktų viršenybę bei deleguojant joms kai kurias valstybines kompetencijas.

Birželio 29 d. Seime surengta konferencija, kurioje parlamentariai, teisininkai, diplomatai svarsto būsimas pagrindinio Lietuvos įstatymo pataisas.

Vienas tokių pataisų projekto rengėjų, Europos teisės departamento generalinis direktorius Vilen Vadapal spaudos konferencijoje teigė, kad savo Konstitucijas keitė visos dabartinės ES narės, ši procesą jau pradėjo ir kai kurios dabartinio plėtros etapo dalyvės.

Europos komiteto generalinis direktorius Petras Auštrevičius sakė, kad realus nacionalinės įstatymų bazės pagrindų keitimas prasidės "dar ne šiandien ir ne rytoj", tačiau dabar yra tinkamas laikas pradėti išsamią tiek specialistų, tiek visuomenės diskusiją.

Pareigūnas mano, kad reikia pradėti ir viešųjų ryšių kampaniją, išaiškinant žmonėms Konstitucijos keitimo būtinybę ir įtaką jų kasdieniam gyvenimui.

Dabartinė Lietuvos Konsti-

tucija buvo priimta referendumu 1992 metų spalio 25 dieną.

Pirmasis Konstitucijos keitimo projektas neseniai įteiktas susipažinti Seimo valdybai ir Europos komitetui. Jame numatyta pildyti Konstitucijos 136-jo ir 138-jo straipsnių papildymus. Šie straipsniai leidžia Lietuvai dalyvauti tarptautinėse organizacijose ir numato, kad Lietuvos ratifikuotos tarptautinės sutartys yra šalies teisinės sistemos sudedamoji dalis.

Išplečiant 136-jį straipsnį, numatoma tarptautinėms organizacijoms deleguoti kai kurių valstybinių institucijų kompetenciją, jeigu Lietuvos narystė tokiose organizacijose prisideda užtikrinant šalies saugumą ir nepriklausomybę.

Kita 136-jo straipsnio pataisa skirta Lietuvos interesų apsaugai ir numato Seimo prievolę dalyvauti, kai Vyriausybė sprendžia dėl kai kurių galių delegavimo tarptautinėms organizacijoms.

Papildžius 138-jį straipsnį, Seimo ratifikuotos tarptautinės sutartys igis viršenybę virš Lietuvos įstatymų, jeigu jie prieštarauja tarptautinių organizacijų įstatymams.

Omnitel Laikas

Brown&Sharpe-Precizika pradėjo gaminti koordinatines matavimo mašinas pasaulinei rinkai

(atkelta iš 1 psl.)

tikslumo skalės - pagamintos Lietuvoje. Kai lietuviškos detalės ir mazgai viršys 50%, šių KMM etiketės pasikeis iš "Sutrinkta Lietuvoje" į "Pagaminta Lietuvoje". Tam tikslui iš Šveicarijos jau įsigyta trys preciziniai detalių apdirbimo centrai. Vakar pirmoji siunta (14 vienetų) šių 'Gage 2000' mašinų iškeliavo Vakarų Europos užsakovams. Tai didžiulis įvykis mūsų darbe".

Oficialioje ceremonijoje prezidentas Valdas Adamkus kalbėjo: "Lietuvoje yra daug pajėgių ir aukštos kvalifikacijos specialistų, todėl čia galima ir reiklia plėtoti sudėtingas technologijas, aukštos kokybės produktų gamybą. Mašinos, kurios jau iškeliavo į Europą, yra praktiškai Lietuvos gražinamos į tarptautinę aukštos kokybės klasę. Man dažnai kildavo mintis, kodėl, turėdami tiek daug kvalifikuotų žmonių, mes neprasimušime į Europos pasaulinę rinką. Šiandien mes turime atsakymą. Tuo aš ypatingai dėliaugiuosi ir sveikinu jus".

Pristatyme susipažinęs su Brown&Sharpe-Precizika veikla, ūkio ministras Eugenijus Maldeikis dėliaugėsi, kad "šios firmos veikla Lietuvoje pareikalauja daug smegenų, mažai žaliavų, neteršia darbo vietų, kelia šalies eksportą ir ateityje

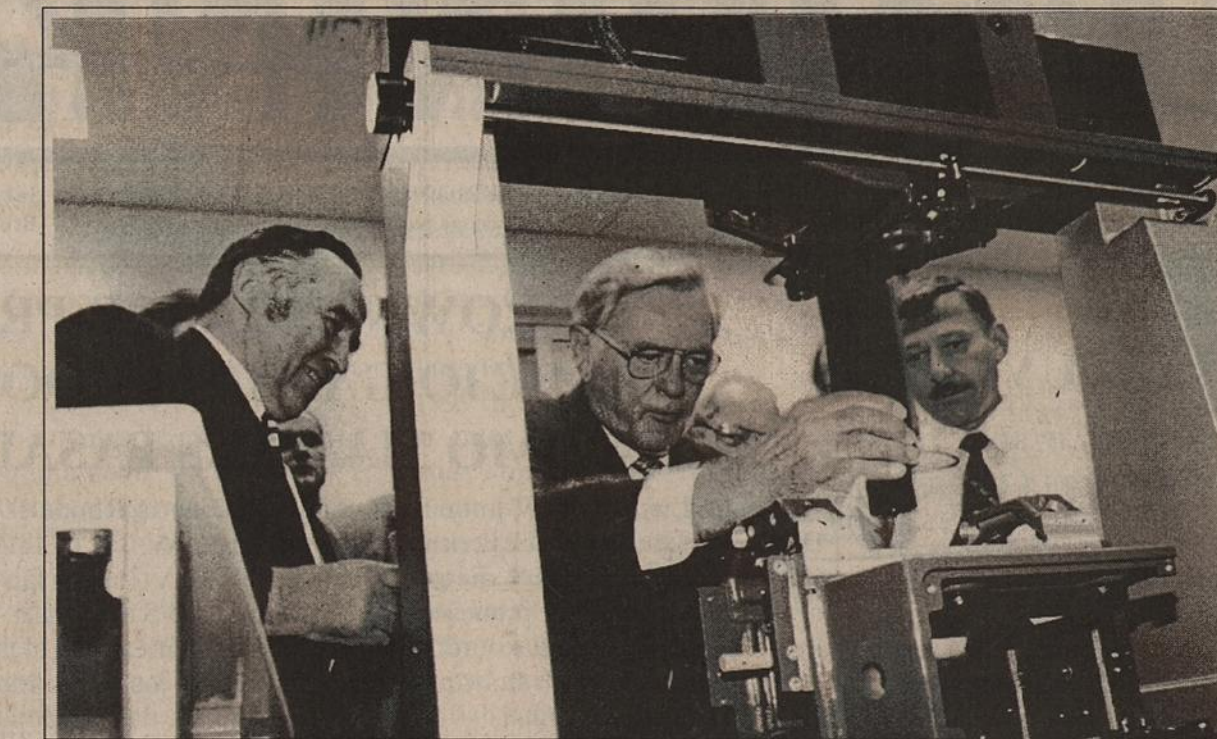
suteiks sau ir pirmos grandies firmoms darbo vietų. Reikėtų ir kitoms mūsų firmoms pasekti Brown&Sharpe-Precizika pramintu keliu į pasaulinę rinką". Lietuvos taupomojo banko pirmininkas Romualdas Visokavičius sakė, kad "turėti tokį veiklos partnerį ir klientą kaip Lietuvos-JAV bendra įmonė Brown&Sharpe-Precizika jo bankui garbė ir didelis įsipareigojimas". Atsakydamas į prezidento raginimus, R. Visokavičius sakė, jog jaučia pareigą operatyviai vykdyti atsisakymus su Brown&Sharpe-Precizika ir teikti įmonei būtinus kreditus.

Apsilankiusiems pristatyme Lietuvos Respublikos vadovams ir pareigūnams Romas Bričkus, B&S-P firmos steigėjas iš Bostono (JAV) sakė, jog "agresyviai ir intensyviai dirbant devynerius metus mums pasisekė palaipsniui įsiveržti į Šveicarijos, JAV ir Vokietijos rinkas su mažesniais metrologijos produktais išstumiant gamintojus iš jų rinkos. Mes neturėjome kritinės masės, kad pajėgtume įsteigti didžiulę pardavimo ir serviso organizaciją ir įsimešti į globalinę KMM rinką. Todėl teko glaustis prie BNS firmos ir surasti abiem pusėm naudingą sprendimą".

Romas Bričkus toliau ko-

mentavo: "Ilgai mūsų produktai keliavo į Vakarų rinkas takeliais ir žvyruotais keliukais, o dabar Lietuvoje gaminama 'Gage 2000' KMM pastatyta į globalinę autostradą".

Toliau B&S-P steigėjas pasakojo, kad "dabar konkurencija pasaulinėje rinkoje reikalauja iš produktų aukštos kokybės ir žemesnių kainų. "Daug firmų gamintojų iki šiol finansiškai neįstengė įsigyti jiems kritiškai reikalingų matavimo mašinų dėl jų aukštų kainų. Tai sustabdė tokių firmų augimą ir pelningumą, o kitas net nuvedė į bankrotą. Taip pat daug karinių užsakymų sąlyginai reikalauja, kad gamintojas turėtų KMM savo pagaminto produkto kokybei sertifikuoti. Neturi KMM, negali dalyvauti konkurse! (...) Šiandien mes Lietuvoje pradame gaminti koordinatinę matavimo mašiną 'Gage 2000'. Ji pasaulinėje rinkoje kainuos mažiau šimto tūkstančių litų (100,000 Lt) ir bus geriausias pirkinys klientams. (...) Ši KMM 'Gage 2000' taip pat padės ir Lietuvos firmoms su savo produktais realiau įsiveržti į pasaulines rinkas, tuo padidinant savo pajamas ir pelną. Žinoma, padidėjęs įmonių pelningumas padidins Lietuvos biudžeto įplaukas, o žmonėms - bus daugiau ir geriau apmokamų darbų".

Bendra Lietuvos-JAV įmonė Brown&Sharpe-Precizika (B&S-P) pradėjo Vilniuje gaminti koordinatines matavimo mašinas globalinei rinkai. Šios labai tikslios 'Gage 2000' matavimo sistemos bus naudojamos lėktuvų, automobilių, medicinos įrangos ir kitų produktų gamyboje precizinėmis mechaninėmis detalėmis matuoti. Nuotraukoje - prezidentas Valdas Adamkus su nauja, lietuviška 'Gage 2000' matuoja sprausminio lėktuvo variklio detalę. Iš k.: B&S-P gener. direkt. Pr. Vilkas, prez. V. Adamkus, ir inž. K. Ščiuka V. Kapočiaus nuotr.

Brown&Sharpe-Precizika iki šiol gamino savo sukurtas koordinatines matavimo mašinas, aukštimačius, matavimo sistemas, tikslias linijines skales, limbus ir mechanines detales. B&S-P firmoje dabar dirba 125 žmonės.

Kontaktai: Romas Bričkus, Bendros Įmonės Steigėjas, Pranas Vilkas, Bendros Įmonės Generalinis Direktorius

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunuoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
GAUSI PARODŲ SALE -

†
KVEČAS JONAS
1933+1976

Nelengva būti princese, bet kažkas ja turi būti

Kiekvieną balandį Amerikos sostinėje yra švenčiama jau tradicija tapusi Žydinčių Vyšnių šventė. Vyšnių šventės tradicija gimė 1912 metais, kuomet Japonija kaip draugiškumo ženklą Amerikai atsiuntė 3000 japoniškų vyšnių sodinukų. Šie medeliai buvo pasodinti ir puikiai prigijo sostinėje Washington, aplink Tidal Basin. Ir štai jau 87 metai vyšnių žydėjimas sutraukia tūkstančius turistų į tautos sostinę. Šis nuostabus reginys trunka vos porą savaitių. Beje, šiais metais šiam grožiui neatsilaikė ir du bebrai, gyvenantys šalia esančiame tvenkinyje. Jie bandė pagrauzti medelius. Po begalės parko prižiūrėtojų bandymų, jau besibaigiant festivaliui, pagaliau pavyko sugauti porelę, kuriai teko atsisveikinti su šiuo tvenkiniu ir persikelti į kita parką.

Amerikiečiai mėgsta festivalius ir paradas. Jų metu yra renkamos princesės ir karalienės.

Jau treči metai Žydinčių Vyšnių festivalyje dalyvauja ir Lietuvos atstovės. Šiais metais 52 Amerikos valstijos ir 18 užsienio valstybių išrinko ir atsiuntė savo "princeses" į Washingtoną. Lietuvą šiais metais reprezentavo aš, Gintarė Aleksėjūnaitė, gimusi ir augusi Molėtuose, krašte, kuris garsėja nuostabiais miškais ir ežerais.

Žydinčių Vyšnių festivalio metu kiekvieną dieną vyko skirtingi renginiai ir ceremonijos. Festivalis truko septynias dienas. Pirmą dieną Japonijos ambasadorius ir Japonijos karalaitė uždegė specialų 300 metų senumo akmens žibintą. Beje, karalaitės yra dvi - Amerikos ir Japonijos atstovės, o visos kitos princesės. Kiekvienai dienai buvo sudarytos specialios programos: vieną dieną mus priėmė ir pagerbė Washingtono meras, kitą dieną sodino vyšnaites, dar vėliau buvome pakviestos į priėmimą

Lietuvos atstovė Žydinčių Vyšnių tarptautiniame festivalyje Washington (vykusiam balandžio 4-11 d.) Gintarė Aleksėjūnaitė

Japonijos ambasadoje - tradicijai arbatos gėrimo ritualui. Taip pat aplankėme Baltuosius Rūmus, JAV Kongresą, susitikome su Senatoriais ir Kongreso nariais bei dalyvavome kituose svarbiuose priėmimuose su garbingais svečiais. Ir visur turėjome puikių progų kalbėti apie Lietuvą, atsakyti į klausimus bei pačios užduoti klausimus įvairiems JAV pareigūnams. Ypač įsiminė susitikimas su Baltųjų Rūmų persona-

lo direktoriaus pavaduotoja ponina Vanessa Weaver, kurio metu užsimezgė gyvas pokalbis. Taip pat lankėmės ir DC mokyklose bei vaikų namuose - nuvežėme velykinių dovanų Kennedy instituto bei Children's Inn (NIH) globotiniams. Išties, nuo pat pirmųjų festivalio akimirkų jaučiausi ypatingai. Jau užsidedus juostą su užrašu *Lithuania* pajunti nepaprastą atsakomybę. Juosta ir baltos pirštinaitės buvo pagrindiniai atributai, su jais aš pradėdavau ir baigdavau dieną. Juostą reikėjo labai saugoti, o baltas pirštinaites keisti kas dieną. Ir kaipgi tos princesės anais laikais gyveno?! Žmonės tiesiog gatvėje ar viešbutyje stabdydavo ir klausdavo: "Are you Miss Lithuania?", o aš atsakydavau kad ne, kad aš tik Princesė. Sekantis klausimas būdavo, ar aš tikra, ir aš atsakydavau, kad, žinoma, taip. Tada tekdavo pasakoti apie savo šalį, kaip patekau į festivalį. Malonu buvo kartais išgirsti ir lietuvišką "labas". Princesės buvo labai draugiškos ir buvo be galo lengva bendrauti. Tarptautinės princesės paprastai turėjo daugiau bendrų interesų, ir visada mūsų kampe sklisdavo juokas. Aš bandžiau mokyti savo drauges lietuviškai ir pati išmokau keletą žodžių vengriškai, austriškai ir slovakiskai. Su kitom kalbom - prancūzų, graikų, ukrainiečių - buvo sudėtingiau.

(nukelta į 5 psl.)

Tradicinio pagrindinių JAV lietuvių organizacijų, užsiimančių politine veikla, susitikimo su Lietuvos ambasados atstovais dalyviai Lietuvos ambasadoje Washington š. m. kovo 6 d. Iš kairės: Lietuvos Ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, BAFL viceprezidentė Angelė Nelsienė, Lietuvos Vyčių prezidentas John Mankus, JAV LB Direktorių tarybos narė Aušrelė Sakalaitė, susitikimo garbės svečias ir prelegentas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, JAV LB Socialinių reikalų įstaigos Washingtono direktorė Audronė Pakštienė, JAV LB Tarybos Prezidiumo Pirmininkas Donatas Skučas, PLB Kontrolės komisijos pirmininkas ir Seimo narys Algimantas Gečys

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisyti Redakcijos nuožiūra

Jubiliejiniai metai

Visai priartėjus jubiliejiniais metams, verta susipažinti ir su jubiliejinų metų pradžia. Šiandien dažnai vartojamas žodis „jubiliejus“ yra kilęs iš hebrajų (senovės žydų) kalbos žodžio „Jobel“. Iš jo lotynai pasidarė žodį „jubilum, jubilaum“, kuris vėliau per Katalikų Bažnyčią perėjo į visas kitas pasaulio kalbas, įgaudamas savotišką prasmę. Hebrajų kalboje žodis „Jobel“ reiškia garsiai pasakomą džiaugsmą, viešojo džiaugsmo metus, atleidimą ir išlaisvinimą.

Katalikų Bažnyčioje žodis „jubiliejus“ reiškia tam tikrą laiko tarpą, kuriame Katalikų Bažnyčia tam tikromis sąlygomis iškilmingai skelbia ir teikia tikintiesiems visuotinį atleidimą. Tas laiko tarpas dar yra vadinamas ir šiais vardais: jubiliejiniai atleidimai, jubiliejaus metai, šventieji metai, malonių metai, aukso metai. Visi šie pavadinimai turi tą pačią reikšmę.

Šia prasme paimtas jubiliejus yra dvejetainis: paprastas ir nepaprastas. Pirmasis reiškia Katalikų Bažnyčioje per 600 su viršum metų prigijusių ir jau 25 metai pasikartojantį visuotinių atleidimų teikimo laiką. Šis jubiliejus visada pradedamas Kalėdų išvakarėse (Kūčių vakare) šv. Petro bazilikoje Romoje ir baigiamas lygiai po metų tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje po iškilmingų mišparų. Tuojau po šio jubiliejaus metų baigimo Romoje šv. Tėvas skelbia jį visam Katalikų pasauliui. Antrasis, nepaprastasis jubiliejus, nėra nuolat pasikartojantis ar susijęs su tam tikru laiku, bet skelbiamas pagal reikalą - kartais visai Katalikų Bažnyčiai, kartais atskiram kraštui ir net miestui. Šis jubiliejus tęsiasi trumpą laiką - mėnesį ar du, o šiaip tik 15 dienų. Jo tikslas gali būti įvairių įvairiausių. Sakysim, nuo Siksto V laiko (1585-1590) prigijo paprotys, jog kiekvienas naujai rinktas popiežius, kad išprašytų Dievo pagalbos, skelbia tokį nepaprastą jubiliejų. Arba vėl, kad išmėdus palaimos visuotiniams Tridento ir Vatikano susirinkimams, 1560 ir 1890 m. buvo skelbiami panašūs jubiliejai. Pagaliau kai tik Dievo Bažnyčiai arba jos daliai atėdavo sunkūs laikai, tuoj būdavo garsinami nepaprasti jubiliejai. Pavyzdžiui, popiežius Grigalius XVI paskelbė jį 1842 m., kad išmėstų taikos Ispanijos Bažnyčiai, kuri ten persekiojama buvo pavojuje atkristi nuo Romos. Kiek vėliau panašus dalykas įvyko ir Vokietijoje, kai prasidėjo garsusis „Kulturkampas“ (1871-1887), t. y. neva kova dėl kultūros, bet iš tikrųjų buvo noras pavergti Katalikų Bažnyčią valdžios tikslams. (Toje šalyje ji turėjo išgyventi labai sunkius laikus.) Tam blogiui nugalėti buvo reikalinga Aukščiausiojo parama, todėl tuolaikiniai Bažnyčios vadai Pijus IX ir Leonas XIII skelbė net du tokius jubiliejus, būtent 1874 ir 1881 metais.

1926 metų jubiliejus praėjo nepaprasto jubiliejaus ženkle. Tada Bažnyčia dar kartą užgryrė šv. Pranciškaus Asyžiečio pasirinktą kelią bei jo įkurtųjų Ordinų per 700 metų nuveiktus darbus, suteikdama savo palaimą ateičiai. 1933 m. taip pat buvo nepaprastas jubiliejus. Tuomet suėjo 19 šimtmečių nuo Išganytojo mirties bei pasaulio atpirkimo. Už tai Visagaliui buvo karštai dėkoma, o žmonės raginami sugrįžti prie vienintelio pasaulio bei tautų Vado ir Mokytojo Jėzaus Kristaus.

Pirmojo didžiojo jubiliejaus pirmtakas buvo Kryžiaus Karų dalyviams skirti atleidimai. Apie Kryžiaus Karų ir kitus atleidus - kitame *Darbininko* numeryje.

PAVARGĘS, BET NE HEROJUS...

Filosofas Kęstutis Girnius apie Liūto Mockūno knygą **5**

Atrodo, kad Mockūnui tiesiog ranka nekylo ką nors gera parašyti apie Lukšą. Kai Lukšą iš Deksnio radiogramos teisingai supratu, kad Deksnys sulaukyltas, Mockūnui tai „primena mokinį, kuris, sprenddamas matematikos uždavinį, vartoja klaidingą metodą, bet gauna teisingą atsakymą“ (p. 426). Jis iššifravo Markulį remdamasis „logišku priežastiniu“ neturiniu įtarumu (p. 281).

Pirmiausia apie J. Lukšą - šaltakraujį žudiką, žmogų, „pasiryžusį kovoti iki paskutinio šovinio“ (p. 451), kuris 1947 m. buvo aktyvių veiksmų šalininkas (p. 241). Mockūnas nepateikia nė vieno fakto šiems apibūdinimams paremti. Bet yra daug faktų, kurie tai neigia. Pažvelkime į Lukšos partizanavimo raidą. Iš pradžių jis bendravo su pasyviosios rezistencijos organizacija - Lietuvos išlaisvinimo taryba (LIT), įstojo į partizanų gretas, bet labiausiai rūpinosi spauda. 1946 m. jis vėl paliko mišką, persikėlė į Vilnių, dirbo su J. Markulio BDPS komitetu. Anot J. Deksnio, Lukšą taip piktino nedrausmingi partizanai, kad jis net ketino sukurti pasyviosios rezistencijos judėjimą, kuris su jais nepalaikytų jokio ryšio (p. 177). KGB agentas 1946 m. rugpjūčio 24 d. pranešė, kad Lukšą nepritarė naujakurių naikinimui ir susidorojimui su įtariamais kolaborantais (p. 189). 1947 m. jis vadovavo Pakaunėje veikiančios Birutės rinktinei, kuriai labiau rūpėjo ryšiai su Kauno intelektualais negu kovos veiksmai. Po susitikimo su Deksniu Lenkijoje 1947 m. Lukšą susiginėjo su A. Baltūsiu ir ėmė reikauti, kad partizanai visas jėgas skirtų žvalgybai (p. 241). Tad kaipgi pasyvaus pasipriešinimo šalininkas iki 1947 m. pradžios ir po 1947 m. gegužės staiga tapo „aktyvių veiksmų“ šalininku? Kur duomenys?

Lietuva - baltųjų gandrų šalis

„Prieš keliasdešimt metų, kai per medžioklinę literatūrą ėmė skleisti žinias apie gandro žalingumą ir vienas kitas medžiotojas ėmė juos šaudyti, nėra tik susiremdavo medžiotojai ir kaimiečiai. Dažnai dėl to būdavo teismuose bylų. Mat, mūsų liaudis gandrą laiko laimės reiškėju ir todėl piktadariu kiekvieną, kas į jį kėsintųsi“.

(Tadas Ivanauskas, „Lietuvos paukščiai“, 1959)

Danui, šveicarui ar net prancūzui gandrų siluetai ir jų gausa mūsų gamtovaizdyje pasirodytų tikra egzotika. Mat šiose šalyse baltieji gandrai arba išnyko, arba jų liko labai mažai. Mes dar galime didžiulius ir džiaugtis savotiška šių paukščių gausa. Tai liudija ir palyginti neseniai - 1994-1995 metais Lietuvos ornitologų draugijos atlikta gandrų apskaita kaip dalis V-osios tarptautinės šios rūšies paukščių apskaitos praktiškai visame pasaulyje.

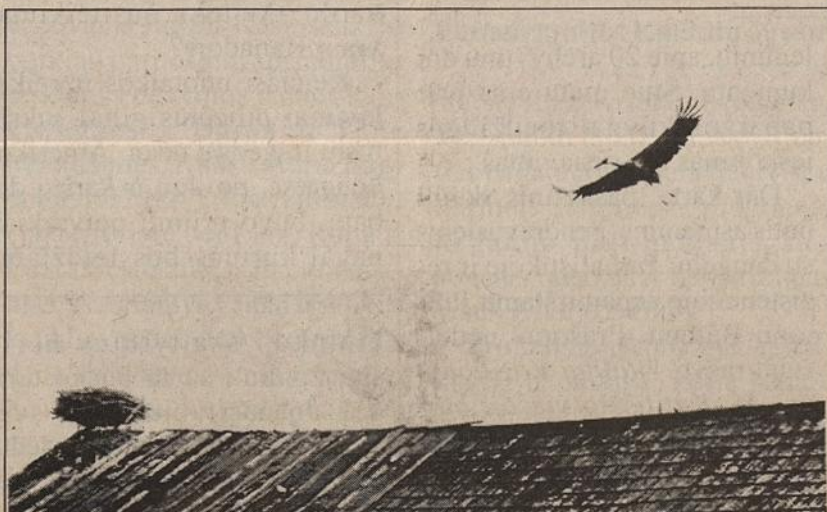
Ši išsamiausia ir tiksliausia šiame šimtmečiuose baltųjų gandrų apskaita padėjo išsiaiškinti, kad šalyje yra 12,024 gandrų. Ne visi jie buvo užimti - poros kurį laiką gyveno arba iš tiesų perėjo tik 11,124 lizduose. Baltieji gandrai ir šandien dar galima laikyti kaimo, vieniemių simboliu - 69 procentai lizdų rasta sodybose. Daugiau negu pusė gandrų-

džių buvo susukti medžiuose, daugiausia ažuoluose, nemaža dalis - ant pastatų stogų, stulpų ar vandentiekio bokštų. Daugiausia gandrų rasta Šilutės (1047), Šilalės (507), Plungės (492) ir Klaipėdos (472) rajonuose.

Lyginant su kitomis šalimis, Lietuvoje baltųjų gandrų populiacijos tankumas yra vienas iš didžiausių. Ornitologų nuomone, čia gyvena apie 8.4 procento visos Europos populiacijos, kuri 1984 metais buvo įvertinta 130,000 porų.

Nepaisant sovietinės melioracijos, bendro pasaulinio įvairovės nykimo, tokia gandrų būklė savotiškai liudija apie dar visai nesunaikintas šalies gamtos galias, jos biologinės įvairovės gyvybingumą, ką turime galimybę dar išsaugoti, jeigu ekonomika ir ūkis bus plečiami protingai. Europos sąjungos šalyse, kur labai intensyvu žemės ūkis, išvystyta ekonomika ir viskas „labai gerai sutvarkyta“, baltieji gandrai nyksta kartu su visa biologine įvairove (pavyzdžiui, tokioje didelėje šalyje kaip Prancūzija gyvena vos apie 100 porų gandrų). Mes tokią šių sparnuočių gausą galime vertinti kaip nacionalinį turtą, savotišką krašto vizitinį ženklą.

Pabandykite paklausti Alis Balbierius

A. Balbieriaus nuotr.

Apie ginklų kolekcijų pervežimą

Atėjus vasarai, kaip ir tikėtoms, Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centre ėmė lankytis daugiau žmonių, kurie dabar tik svečiuojasi, bet turi planų greičiau ar vėliau keliauti gyventi į Lietuvą. Todėl natūraliai be įprastinių ir bendrausio pobūdžio klausimų susilaukiame tokių, kurie iki šiol nebuvo pasitaikę. Pvz., dėl ginklų kolekcijos atsivežimo.

Vidaus reikalų ministerijoje mums paaiškino, jog šią tvarką nustato LR Vyriausybės 1998 m. balandžio 10 d. nutarimas „Dėl ginklų ir šaudmenų apyvartą

reglamentuojančių taisyklių patvirtinimo“.

Dokumento tekstas ilgas ir sudėtingas, todėl tik trumpai aprašysime procedūrą, kuri būtina norint atsivežti į Lietuvą ginklų kolekciją.

Pirmiausia reikia sudaryti tikslų kolekcijoje turimų ginklų sąrašą. Jis turi būti kuo išsamesnis - turi būti nurodyta ginklo markė, kalibras, pagaminimo data, kada ir kieno jis buvo perdarytas, ar ginklas šaudantis ir t. t. Šį sąrašą su prašymu įsivežti kolekciją į Lietuvą reikia siųsti Viešosios tvarkos

užtikrinimo ir licenzijavimo tarnybai prie Policijos departamento Vidaus reikalų ministerijoje. Šios tarnybos vyr. komitaras - Remigijus Kalašnykas. Tarnybos adresas: Šventaragio 2, Vilnius 2600.

Turėdami leidimą tokiai sąrašą atitinkančiai kolekcijai, turėsite jį pateikti muitininkams, kirsdami Lietuvos sieną. Aišku, kad kolekcijos turinys bus sutikrinamas pagal sąrašą.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centro direktorius
Žilvinas Beliauskas

A. Balbieriaus nuotr.

Vidmantas Urbonas perplaukė Nemuną

Liepos 24 d. vakare Rusnėje savo ekologinį žygį baigė ultratriatlonininkas Vidmantas Urbonas. Per aštuonias dienas jis plaukte nuplaukė 460 kilometrų Nemunu nuo Baltarusijos sienos iki Rusnės. Per visą kelionę sportininkas tik vieną kartą buvo priverstas persėsti į katerį ir juo perplaukti labiausiai užterštą 17 kilometrų Nemuno ruožą už Kauno iki Kulautuvos. Rusnėje jį pasitiko 8 tūkstančiai žmonių.

Respublika

tingas paaiškinimas. Lukšai antrą kartą vykstant į Vakarus, nebuvo žinoma padėtis išeivijoje, nors buvo aišku, kad VLAK'as neveikė taip, kaip turėjo veikti. Taip pat buvo aišku, kad, kaip ir pavasari, J. Deksnys mėgins kludyti Lukšai ir Pypliui vykti į Švediją ir Vakarus ir susitikti su atitinkamomis organizacijomis. Tad Lukšai buvo duodami dviprasmiški, labai platūs įgaliojimai, kurie tikėtų kiekvienam atvejui. Tokie pat platūs įgaliojimai buvo duodami ir Deksnui, jeigu jų prireiktų ir be jų nebūtų galima pasiekti Vakarų. Nuvykęs į Vakarus, Lukša veikė savo nuožiūra partizanų naudai, bet to ir buvo laukiama.

Pagaliau L. Mockūnas labai daug dėmesio skiria J. Lukšos *Pro memoria*, parašyti jam grįžus į Lietuvą 1950 m. spalio mėn. Pasak Mockūno, tai „vienas iš tendencingiausių dokumentų pokario rezistencijos istorijoje“ (p. 433), pilnas iškraipymų, kuris baigiasi sukrečiančiu pasiūlymu, kad per S. Žymantą siunčiami vienos valstybės agentai „būtų likviduoti, o jų atsiradimo krašte inspiatoriams atimti bet kokia juridinė galia užsienyje veikti kovojančio krašto atstovų vardu“ (p. 443). Mockūno nuomonei nepritariu; kai kurios citatos ištraukiamos iš konteksto, nenurodoma, kad kalba apie likvidavimą ir įgaliojimo atėmimą buvo siejama su S. Žymanto pastangomis diskredituoti Lukšą ir partizanus. Bet kiekvienas gali susidaryti savo nuomonę, nes *Pro memoria* išspausdinta 1996 m. išleistoje knygoje „Laisvės kovos 1944-1953 metais“, p. 515-530.

Labiausiai pasisekusi knygos dalis - tai J. Deksnio biografija siaurąja prasme. L. Mockūnas surinko nepaprastai daug medžiagos, iš kurios paminėti sunkiai prieinami laišukai draugams ir draugėms. Sveikintina Mockūno nuostata atskleisti ne itin malonias Deksnio savybes arba veiksmus. Antai minimos Deksnio antisemitinės pastabos pirmosiomis karo dienomis, išspausdintos labai neigiamos Algirdo Vokietaičio pastabos apie Deksnį (p. 512), kurias būtų buvę galima lengvai nutylėti, nes jos nėra

(nukelta į 4 psl.)

■ Latvijos vyriausybė jau artimiausiu laiku, prasidėjus parlamento rudens sesijai, nusiųs Seimui ratifikuoti Lietuvos ir Latvijos jūros sienos sutartį, patvirtino Latvijos ministras pirmininkas Andris Škelė. Latvijos Seimo rudens sesija prasidės rugpjūčio 23 dieną. Latvijos ir Lietuvos premjerai š.m. liepos 9 d. Palangoje pasirašė sutarimą dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo delimitavimo.

■ Rusijos nevyriausybinių Užsienio ir gynybos politikos tarybos ekspertai pranešime "Rusija ir Pabaltijys" pasisako už Rusijos ir Baltijos šalių ekonominį bendradarbiavimą ir mano, kad ekonominės sankcijos yra netikslingos. Politinėje srityje Rusijai artimiausiais metais teks susidurti su daugeliu neigiamų Baltijos šalių veiksmų, tačiau Rusijos ekonominiai interesai šiame regione egzistuoja, ir juos reikia ne vien tiksliai suformuluoti, bet ir ginti, sakoma dokumente. Jame nurodoma, kad, Baltijos šalis vertinant kaip potencialias ES nares, aktualus išlikti bendros Rusijos ir ES sienos klausimas, todėl svarbiausias Rusijos verslo tinklas - patekti į Baltijos šalių rinkas ir formuoti bendrą įmonių tinklą, kurie ateityje garantuos išėjimą į ES rinkas. Be ekonominių santykių vystymo Taryba rekomenduoja aktyviau dirbti BJVT rėmuose, kur galima "nugludinti" bendradarbiavimą karinėje srityje. Taip pat siūloma aktyviau dirbti su susilpnėjusiomis ir susiskaldžiusiomis rusų bendruomenėmis Baltijos šalyse.

■ Kaip pranešė Paryžiaus kreditorių klubas, po ilgų ir sunkių derybų buvo susitarta su Rusija dėl 8 milijardų pasukolos, kuri turėjo būti grąžinta iki 2000 m. pabaigos, grąžinimo kreditoriams atidėjimo. Pagal šį susitarimą Rusija kreditoriams šias paskolas turės grąžinti per 15 - 20 metų. Rusijos skolos užsieniui yra apie 150 milijardų JAV dolerių, iš kurių 38 milijardus Rusija yra skolinga Paryžiaus klubo kreditoriams, o 32 milijardus - Londono klubo kreditoriams. Rusijos finansų ministras Michail Kasjanov su Londono klubu turėtų susitikti ir baigti derybas dėl paskolų grąžinimo ateinančią savaitę.

Paskutinis skambutis knygai apie Julijoną Būtėną

Lietuvoje baigiama rinkti medžiaga knygai apie žymų rezistentą ir žurnalistą Julijoną Būtėną. Būsima knyga sudarys dvi pagrindines dalys. J. Būtėno straipsniai ir jį pažinojusių žmonių atsiminimai. Taip pat tilps išsami J. Būtėno gyvenimo, darbų apžvalga, jo laiškai, fotografijos ir dokumentai iš Lietuvos Ypatingojo archyvo. Visa eilė J. Būtėną pažinojusių asmenų prisiminimus jau pristatė. Šiuo kreipiamės į visus kitus J. Būtėną pažinojusius ar su juo bendravusius asmenis, prašome autorei siųsti savo atsiminimus.

Vitalija Kazilionytė

A. Dundzilos nuotr.

Yra pažadėjusių, bet rašinių nepristačiusių. Skubiai kreipiamasi į visus, kurie su autore ryšių dar nėra užmezgę.

J. Būtėnas - išskirtinė asmenybė mūsų žurnalistikos ir rezistencijos istorijoje. Tai žymus Lietuvos žurnalistas tarp tautininkas, dienraštis "Rytas" ir "XX amžius" bendradarbis, žurnalistinį darbą tęsęs po karo Vokietijoje. Rezistentu keliu jis pasuko pirmosios sovietų okupacijos metu. Vėliau buvo Vietinės Rinktinės štabo karininku,

leidiniu, apie 20 archyvinų dokumentų. Šiuo metu eina prie pabaigos knygai medžiagos ieškojimas bei rūšiavimas.

Dar kartą, paskutinis skambutis asmenims, bendravusiems su daugeliu žurnalistikoje ir rezistencijoje nepamirštamu Julijonu Būtėnu. Prašome nedelsiant rašyti *Vitalijai Kazilionytei, M. Katiliškio viešojoje biblioteka, Vytauto Didžiojo a. 6/1, 5250 Pasvalys. Elektroninio pašto adresas: abz@is.lt*

Antanas Dundzila

Antroji žinyno "JAV lietuviai" pusė - nė iš vietos

Alfonsas Nakas

Lietuvos Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas (toliau - MELI) 1998 metų pavasarį išleido kruopščiai paruoštą žinyno "JAV lietuviai" pirmąją tomą. Į solidžią 716 puslapių knygą sudėta beveik 2,000 trumpų biografių, kurių diduma ir su nuotraukomis. Knyga apie žmones, kurie šiame krašte reiškėsi kultūrinėje, mokslinėje ar politinėje veikloje. Aprašyti čia gyvenantys ar gyvenę nuo 19-to šimtmečio antrosios pusės iki šių dienų. Kadangi aprašomųjų esama arti keturių tūkstančių, į

pirmąjį tomą sudėtis biografių asmenų, kurių pavardės prasideda raidėmis A - M, o antrajam tomui liko asmenys nuo N iki Ž. Antrasis žinyno tomas buvo žadetas maždaug už metų nuo pirmojo pasirodymo, tad kada nors šių 1999-ųjų vasarą.

Deja, antrojo tomo išleidimas tapo didžiai problematiška. Priežastis - lėšos. Pirmąjį tomą išleidęs, MELI antrajam nebeturi nė vieno lito. Kai šių metų balandžio mėnesį apie II tomo reikalus laišku užklausia vieną iš žinyno sudarytojų, redaktore Jonę Liandsbergienę, už kelių savačių gavau jos perdėm pesimistišką atsakymą. "Dar-

savo rankose išlaikytų ryšių su kraštu, jis du kartus stengėsi partizanų atstovams užkirsti kelią į Vakarus. Sukūręs VLAK'ą ir BDPS, jis nuo jų staiga nusigrėžė ir juos sužlugdė. Susitaikęs su VLIK'ų, greit atnaujino ryšius su pagrindiniais VLIK'o varžovais - S. Žymantu ir S. Lozoraičiu.

Bet L. Mockūnas mėginimą suprasti J. Deksnį nustelbia dar uolėsnės jo pastangos pasmerkti katalikus, J. Lukšą ir kitus „blogiečius“ bei pateisinti Deksnio veiksmus, vaizduojant juos neišvengiamais ar priverstais. Ne visiems šitokie veiksmai yra priimtini, bet politikai, siekdam, jų nuomone, svarbių tikslų, pasiryžę negailestingai kovoti.

Didžiojo išbandymo J. Deksnys neišlaikė. Greitai palaužtas, jis uoliai, perdėm uoliai tarnavo savo krašto pavergėjams. Ne tiek jau ir stebina, kad Deksnys palūžo, jam kaip anglų šnipui grėsė mirtis. Išdavystės keliu pasuko ir kiti, tarp jų ir partizanų vadai, ypač po 1950 m. Nevilties pagauti buvo ir J. Žemaitis bei A. Ramanauskas. Bet jie atsitraukė nuo išdavystės, o Deksnys greitai pradėjo ją mėgautis ir taip įsijautė į agento vaidmenį, kad Maskvai piršo pasiūlymus, kaip sugauti Lukšą.

Tarkime, kad J. Lukša buvo toks baisy, kokį jį J. Deksnys įsivaizdavo, ir kad Deksnys, nors ir klaidingai, nusirdžiai tikėjo, jog Lukšos sunaikinimu bus išvengta daugiau aukų. Tuo atveju galėtų būti bent minimalus Deksnio pateisinimas. Bet Deksnys apgaudinėjo ir išdavinėjo ne tik savo priešus; jis nuosekliai mulkino savo draugus Vakaruose, iškviatė į Lietuvą Justą Dočkų ir taip jį pražudė, dalyvavo provokacijose prieš savo labai vertinamą pasyviąją rezistenciją. Dočkaus išdavystė toks skaudus daly-

Moralinio nuosmukio elegija

Aurelija M. Balašaitienė

Baigiasi dvidešimtas šimtmetis, i istorijos lapus įrašęs du siaubingus pasaulinius karus, atominio amžiaus stebuklus, neribotus skrydžius į erdves, į pabaigą visą pasaulį sukrečiančią Kosovo tragediją, žudynes ir smurtus. Nebeateina į mintis kokie nors nuostabūs muzikos, literatūros ar meno kūriniai, kaip turtas ateinančioms kartoms. Dairantis į aplinką, darosi nejauku ir nesaugu.

Prieš kurį laiką visus sukrėtęs nemoralus Amerikos prezidento elgesys jau nugrimzdo į užmarštį. Amerikos mokyklų jaunimui "pagarsėjus" šaudymais, mokytojų ir kolegų žudymu, jų pavyzdžių sekimu kitose mokyklose, kuriose net labai jauni berniukai jau grasi na sprogdinti mokyklą. Amerikos konstitucija pripažįsta kiekvienam piliečiui teisę turėti šaunamus ginklus, nors nepaaiškina tikslo, nepasako, nuo ko gintis, tad ginklai telieka piktos valios šaudytojų rankose. Be to, konstitucija garantuoja religijos laisvę, tačiau saugo visą kraštą nuo religijos, viešai neleidžiant minėti Dievo vardo. Ar toks nusiteikimas yra ir Kanadoje?

Keičiasi nuotaikos ir reikalavimai piliečiams giliai sukrėtusių tragedijų dėka. Amerikos kongrese, po ilgų ir karštų debatų, buvo priimti potvarkiai, pagal kuriuos bus leidžiama

mokyklose ir kitose viešose vietose iškabinti Dešimtį Dievo Įsakymų, kas iki šiol buvo griežtai draudžiama. Sunku suprasti tokį draudimą, atsižvelgiant į tą, kad tie įsakymai draudžia žudyti, meluoti, vogti ir kitus nemoralius veiksmus, nuo kurių nukentčia nekaltos aukos ir už kuriuos baudžia pasaulietiški įstatymai.

Užsienio lietuvių spauda pasižymi nerealistišku puritonizmu, nes joje beveik neatsispindi gyvenamo krašto problemos, nors visi esame vienodai paliesti tų pačių įstatymų, mokame mokesčius, turime visas teises ir privilegijas nuo balsavimo rinkimuose iki leidimų žuvažuoti, vairuoti... Skaitome ilgus nekrologus, ignoruojant gyvų ir naudingą darbą atliekančius asmenis. Spauda perkrauta prisiminimų potvyniu, todėl nereikia stebėtis, kad jaunesnės kartos nebeskaito, nes joje neranda dienos aktualijų, jų kritikos ar interpretavimo, o kasdienio gyvenimo kova už būvį, ateitį ar karjerą reikalauja dėmesio.

Labai mažai buvo rašoma apie Colorado mokykloje įvykusias žudynes ir jų imitavimą kitur. Savaimė suprantama, kad tai siaubingos temos, tačiau paneigti negalima, kad tai mus supančio gyvenimo realybė. Manau sutinkame, kad periodinės spaudos uždavinys yra informuoti skaitytojus, juos skatinant būti atsargiais, rū-

pintis savo vaikų mokyklų atmosferą, jų draugų elgesiu, taip pat "cenzūruoti" jaunimo stebimas televizijos programas, kurios yra perkrautos smurtu, brutalumu, žiaurumais ir seksualinėmis scenomis. Televizijoje ir spaudoje buvo įvairūs pranešimai apie iš apyvartos pašalintus vaikams žaislus, nes jie esą pavojingi, ir buvo paskelbti vaikučiams pagamintų nesaugių automobilių sėdinių numeriai, skatinant juos sugrąžinti pardavėjams. Taip pat vartotojai buvo įspėti apie kai kurių maisto produktų žalą sveikatai... deja, jokių perspėjimų neteko pastebėti mūsų spaudoje.

Paskutiniu metu net televizijos komercinės reklamos pradėjo pasižymėti estetinės nuosmukio, kai odos kremą reklamuoja pusnuogės moterys, liuksusiniai automobiliai lekia per vandenį, purva, sukeldami debesis dulkių, o maisto reklamos gadina apetitą, kai storą sumuštinį atsikandusio vyro smakru varva tirpstantis sūris ar padažas. Kiti savo prekių garsintojai visu balsu rėkia, pirštais bado žiūrovą, skelbdami kainų mažinimą ir produkto vertę.

Aukščiau išdėstytos mintys yra moralinio nuosmukio elegija, bet taip pat paskata atkreipti spaudos darbuotojų dėmesį į gyvenimo aktualijas, jas interpretuoti ir tuo pasitarnauti skaitytojams, juos apsaugojant nuo nemalonumų, pavojingų prekių, žaislų ar kenksmingo maisto.

nės. Ją papildysiu savo patirtim ir vienu kitu komentaru.

Kai p. Liandsbergienė Chicagoje rinko medžiagą JAV lietuvių biografijų žinynei, pasiūnė apie 1,000 lietuvių nekrologų, bei mirties pranešimų, skelbtų daugiausia "Drauge" bei keliuose kituose JAV lietuvių laikraščiuose, įskaitant ir "Darbininką". Pernai, vykdamas į Vilnių, vėl apie 300 nekrologų įteikiau asmeniškai. Praėjo vos 9 mėnesiai, ir vėl apie 300 jų pasiūnėčiau šį pavasarį ir, su padėkos laišku, gavau minėtas pastabas apie beveik beviltišką žinyno II tomo padėtį.

Mano nekrologų rinkiniai rodo, kad mažiū mažiausiai kasdien miršta bent po vieną JAV lietuvių, o gal greičiau po du, ar dar daugiau, nes toli gražu ne visų likusios šeimos pranešimus lietuviškai spaudai teikia, o taip pat beve visai išveiškoji lietuvių spauda per mano rankas pereina. Skaitomi nekrologai, net ir trumpi mirties pranešimai, byloja, kad likę vaikai susituokę su svetimtaučiais, o nuo sūnų ir dukrų vardu, skaitant, liežuvis lūžta. Nesity-

čioju. Gyvenam dinamiškiausiam pasaulio krašte, visokių civilizacijos stebuklų amžiuje. Tik maža dalis jaunosios kartos narių besididžiuoja savo lietuviškąja kilmę, dar mažiau benori ką bendra su Lietuva ar lietuvių turėti.

Grįžkim prie MELI darbuotojų. Anksčiau buvo skelbti jų užmojai. Išleis dviem tomis JAV lietuvių biografijų žinyną, tuomet po tomą gaus Kanados, Australijos ir Pietų Amerikos tautiečiai. Deja, deja, deja! Jie gražiai išleido vos vieną tomą, pusę JAV lietuvių vardyno, ir įklimpo... dėl lėšų stokos pirmojo užmojo neįvykdė. Tegyvuoja piniginių išveišvoj fondai!

Lietuvoje - Baltarusijos Aukščiausios Tarybos pirmininkas

Praeitą savaitę Baltarusijos AT pirmin. Semion Šareckij pasitraukė į Lietuvą. Jis baiminosi Baltarusijos prezidento Aleksandro Lukošenko persekiojimo ir į Lietuvą atvyko sužinojęs, kad jį ruošiamasi suimti. Po susitikimo su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu svečiui buvo paskirta speciali apsauga.

Respublika

PAVARGĘS, BET NE HEROJUS...

Filosofas Kęstutis Girmius apie Liūto Mockūno knygą 5

esminė pasakojimo dalis. Minimios ir kitos Deksnio silpnybės - jo arogancija, polinkis į didybę, kitų niekinimas, dažnas melavimas apie labai smulkius ir labai didelius dalykus, jo klasikinės menkavertiškumo kompleksas. Nors Deksnys buvo neturtingas ir savamokslis, bet išsikovojo vietą LLKS, o savo drąsa - net vadovaujantį vaidmenį tarp santarvininkų. Mockūnas stengiasi suprasti vingiuotą Deksnio gyvenimo kelią, įdomiai svarsto priežastis, dėl kurių Deksnys palūžo. Nenutylimos ir paskutinės Deksnio dienos, kai dėl progresuojančio alkoholizmo, nuolatinio savęs apgaudinėjimo jis visiškai palūžo, nepajėgė „pasipriešinti nė menkiausioms KGB užgaidoms“ (p. 520).

Iki grįžimo į Lietuvą ir arešto J. Deksnys buvo laimės vaikas: nacių suimtas, bet daug nenukentėjęs, gyvenęs ir dirbęs su saugumo agentu J. Markuliu, bet saugumo leistas grįžti į Vakarus, susiplovęs su draugais dėl Baden Badeno susitarimų, bet likęs jiems nepakeičiamas dėl ryšių su kraštu, iš britų ir švedų žvalgybos patogia gyvenantis, bet dėl to nenustojęs drąsos viskuo rizikuoti ir dar kartą grįžęs į Lietuvą.

J. Deksnys nebuvo joks angelas ir dažnai griebdavosi griežtų priemonių. Siekdamas sunaikinti VLIK'ą, jis ryžosi apgauti ir partizanus, ir VLIK'ą bei išeivijos politines organizacijas. Kad

kas, kad L. Mockūnas kaip imanydamas stengiasi jo nužudymą atitolinti nuo Deksnio (p. 443-444). Knygos pabaigoje jis aiškina, jog Deksnį turėjo „ypač skaudinti“ tai, kad „savo idėjos bendražygį jis netiesiogiai pasmerkė mirčiai“ (p. 495). Ar skaudino, ar ne, nežinome, bet pravartu paskaityti, kaip Mockūnas vaizduoja tą istoriją.

Šestajame dešimtmetyje J. Deksnys tapo agentu provokatoriumi, nors nežinia, kiek žmonių jis išdavė. Pasak L. Mockūno, Deksnys nežinojo, ar jo sutinkami žmonės buvo tikri rezistentai, ar užverbuoti provokatoriai, tikrinantys jo ištikimybę saugumui, todėl jam neliko kito kelio kaip vykdyti užduotį arba rinktis savivadybę (p. 503). Nors Deksnio padėtis nebuvo pavydėtina, buvo trečias kelias, būtent taip elgtis su žmonėmis, su kuriais jis buvo suvestas, kad tikriems rezistentams kiltų abejonių dėl jo vaidmens, o saugumui - dėl jo naudingumo. Tais laikais atbaidyti žmones nebuvo itin sunku. Taip elgdamasis Deksnys būtų rizikavęs užsitraukti saugumo rūstybę, bet vargu ar jam grėsė griežta bausmė. Antra vertus, nuo jo veiksmų priklausė kitų žmonių laisvė. Bet Deksnys buvo labai įsijautęs į savo naują vaidmenį ir jį nepriekaištingai vykdė.

Noras įrodyti savo vertę bendradarbiams ir britams, skatinęs J. Deksnį veržtis į Lietuvą, dabar jį skatino įtikti savo naujiems ponams. Penktojo dešimtmečio nuopelnus persvėrė 20 metų trukęs degradavimas ir išdavystė. Vaizdavejis herojumi, Deksnys baigė gyvenimą kaip smulkus informatorius, tikėjęs savo galiomis ir išskirtinumu. Deksnys įsiriškio į dešimtmetį skaudingą KGB agentų armiją. Pavargęs - taip, herojus - ne.

(pabaiga)

Ateitininkų mini-kursas moksleiviams

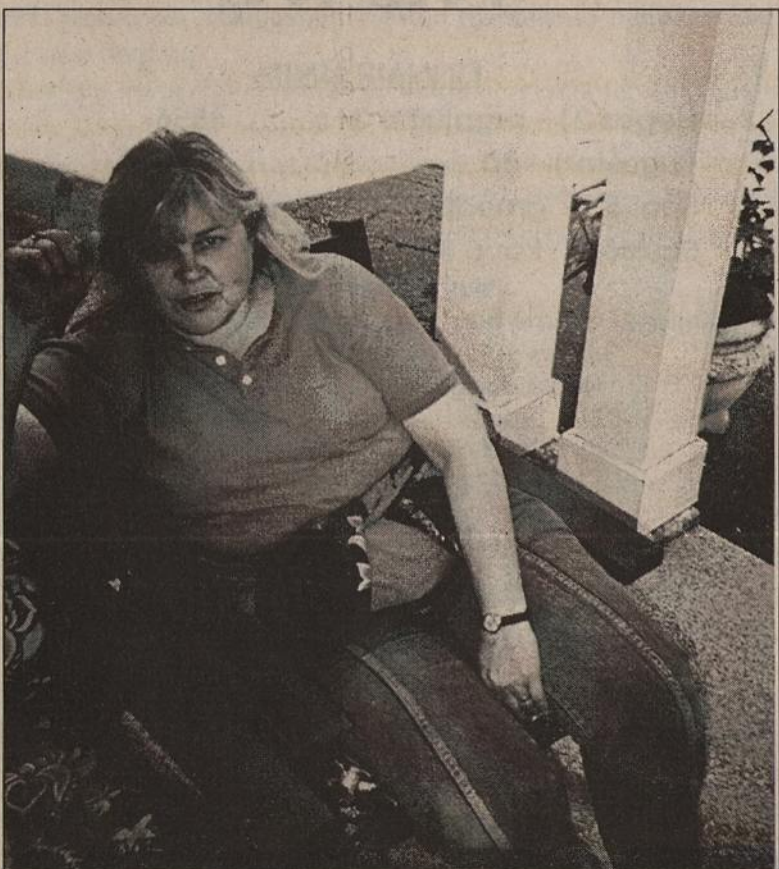
Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyne Putname, gegužės 28-31 dienomis įvyko Ateitininkų mini-kursas moksleiviams. Vadovavo Mirga Girniuvienė, jai talkininkavo Daiva Navickienė. Dalyvavo penkiolika jaunuolių iš Bostono apylinkių, Philadelphia, New Yorko, Chicago ir New Jersey. Berniukų vadovais buvo Darius Razgaitis iš New Yorko ir Saulius Girnius, kuris studijuoja Ann Arbor, Michigan. Mergaičių vadovė buvo Rima Stirbytė iš Philadelphia.

Mini-kursas prasidėjo laužu penktadienio vakare. Jį uždegė Mantas Lingertaitis, padedamas Nomedos Girniūtės. Visą vakarą jaunimas kalbėjosi,

Sekmadienį dr. Andrius Kazlauskas pravedė pašnekesį apie jo mėgstamiausias ištraukas iš Evangelijų. Jūratė Stirbienė kalbėjo apie įtaką žmogaus vystymuisi. Jaunimas paruošė debatus pristatytom temom. Vakare įvyko žaidimų vakaras. Žaidimus suorganizavo patys jaunuoliai. Vakaras užsibaigė šokiais.

Pirmadienio pašnekesį pravedė Daiva Navickienė. Popiet, seselė Bernadetai vadovaujant, kursantai aplankė vyskupo Matulaičio senelių namus, kur jaunuoliai turėjo progą atskirai pasikalbėti su kiekvienu paskirtu seneliu. Po pašnekesio visi ir jaunimas, ir seneliai - dainavo liaudies dainas.

Kursų metu jaunuoliai turėjo

Paskaitininkė ir kursų vadovė Daiva Navickienė

dainavo ir kepinio pūkučius.

Šeštadienį buvo rodomas filmas "Three Heathers", taip pat ir trumpi filmai, parodę kaip bendraamžių spaudimas gali paveikti jaunuolius. Daiva Navickienė pravedė pašnekesį apie bendraamžių spaudimą. Vakare kunigas Žukas, Šv. Petro parapijos Bostone klebonas, atnašavo Mišias kursantams. Vakaras užsibaigė žaidimu "Charades".

progos parašyti trumpas prakalbas laisvomis temom ir jas paskaityti visai grupei. Prakalbos lietė įvairias temas, pavyzdžiui, mėgstamą muziką, skaitytas knygas, matytus filmus, mylimą šunelį ir t. t. Laisvalaikio nebuvo apsieita be sporto.

Atsisveikinti buvo liūdna, bet visi kartojo, jog dabar turės ko laukti - sekančio Ateitininkų mini-kurso moksleiviams!

Mirga Girniuvienė

Nelengva būti princese, bet kažkas ja turi būti

(atkelta iš 2 psl.)

Kas buvo sunku? Nelengva būti Princese, bet kažkas ja turi būti. Septynias dienas ir vakarus visada turėjai jaustis kaip ant pakylės - šypsena ir pasitempimas. Vienas iš festivalio reikalavimų buvo nenešioti juodų drabužių ar aksesuarų. Man tai buvo sunku, nes Lietuvoje yra taip įprasta juoda spalva ir tamsūs tonai. Tik pastelinės, pavasarinės spalvos. Visos Princesės atrodė kaip pieva pavasariškų gėlių. Nuolat šypsotis irgi buvo nelengva. Aš prisimenu, kaip per patį pirmą priėmimą, skirtą žibinto uždegimo ceremonijai, teko šypsena "laikyti" gal kokį pusvalandį. Atsitiko taip, kad mane pakvietė įžengti į salę, fotografai pradėjo fotografuoti, televizijos kameros apšvietė mane ir aš laukiau, kada gi būsiu pristatyta. Deja, tuo metu kažkas priėjo prie renginio vedėjo ir paprašė suteikti žodį nenumatytam svečiui. Pasisakymas truko labai ilgai, bent jau man taip pasirodė, stovint pasitempus ir vis besišypsant. Visa auditorija prieš mane, ir, kas blogiausia, tai kameros visą laiką buvo nukreiptos tiesiai į mane, o fotoaparatai blizkėjo be perstojo.

Daug kas vėliau reiškė man užuojautą. Tačiau aš manau, kad nėra to blogo, kas neišiegti į gera - užrašas *Lithuania* visą laiką buvo dėmesio centre.

Apie kelionę laivu su Aleksandrijos meru. Tai buvo labai smagi ir jaudinanti kelionė. Kaip ir viso festivalio metu, mus saugojo apsaugos darbuotojai bei lydėjo policijos eskortas. Kaip nesijausi ypatingu asmeniu! Juk net eismas buvo sustabdytas, kai mes perkirtome District of Columbia ir State of Virginia sieną - čia gavome naują, jau kitos valstijos, policijos palydą net iš 6 policininkų. Tikrai jautėmės labai pakiliai.

Aleksandrijos meras pasveikino mus ir kartu paminėjo, kad jo šeimoje auga penkios mergytės ir kad jis tikisi, jog ateityje bent viena iš jų taps Virginijos Princese. Man buvo labai malonu, kad šime priėmė dalyvavo ir Lietuvos ambasados Washingtono Pirmoji sekretorė Rita Kazragienė bei Ambasadoria Kaspadė Adria Henley.

"Taste of the world", arba Pasaulio skanumynai, tai dar vienas, aukščiausiai visuomenės vertinamas, festivalio renginys, skirtas supažindinti su įvairių

BALFO koncertas Lietuvos ambasadoje

Š. m. gegužės 16 d. Washingtono BALFO skyrius suruošė labdaros koncertą gražiai išremontuotoje Lietuvos ambasadoje. Koncertas, kurį atliko 17 muzikantų iš Philadelphia, buvo labai sėkmingas. Pirmiausia pakvietėm Brigitą ir Juozą Kasinskus, kurie daugiau kaip 20 metų koncertuoja lietuvių ir amerikiečių tarpe. Brigita yra muzikos mokytoja ir groja smuiku, o Juozas, pašto darbuotojas, groja gitara. Kartu jie turi labai įdomų ir įvairų repertuarą. Jie ne tik mielai sutiko atvykti patys su koncertu, bet pasiūlė atsivežti kartu daugiau muzikantų. Aišku, mes mielai sutikom, ir jie tikrai mūsų nepavytė.

Programą pradėjo Kaimo kapela su Telšių polka. Kapelai priklauso Lynne Cox, Brigita Kasinskienė, Kristina Kasinskaitė, Ed Kamarauskas, Juozas Kasinskas, Antanas Kasinskas ir Michael Dura. Po to Kasinskų kvartetas pagrojo keletą linksmų lietuviškų šokių, o Lynne Cox, padedant Ed Kamarauskui, sužavėjo visus kaip akordeonistė.

Tolesnę programos dalį atliko Kanklių ansamblis, kuriam vadovauja Juozas Kasinskas. Jo puikiai paruoštam ansamblui priklauso devynios jaunos kanklininkės - Daina ir Lina Maciūnaitės, Rūta ir Adria Bagdonavičiūtės, Vilija Vilimaitė, Gaja Stirbytė bei Lina, Rima ir Laura Šestokaitės. Jų entuziazmas, šviečiantys veidai ir puikus kankliavimas suteikė žiūrovams daug džiaugsmo ir malonumo. Kai po trumpos pertraukos jos grįžo į sceną, publika neiškenus pradėjo kartu dainuoti. Besibaigiant nustatytai programai, p. Brigita pranešė, kad atvežė mums šurprizą - buvusią jų

BALFO koncertas Lietuvos ambasadoje. P. Brigita Kasinskienė padeda Kanklių ansamblio dalyvėms susiderinti kankles

Philadelphijos Kanklių ansamblio dalyvės prieš pasirodymą

solistę Rasą Krioklytę-Veselką, kuri sutiko mums padėkluoti ir padainuoti keletą lietuviškų kūrinių. Šis priedas programai negalėjo būti geresnis, nes solistės talentas ir nuoširdumas visus giliai paveikė.

Programai pasibaigus, muzikantai ir publika, kurią sudarė Washingtono lietuviai bei svečiai iš Baltimorės ir Philadelphia, buvo pakviesti pasivašinti ir pabendrauti. Tai leido mums vieniems su kitais susipažinti ir kartu pasidžiaugti tokia malonia

popiete. Publika išsiskirstė labai linksmoj nuotaikoje, o mes, washingtoniečiai, stebėjome, kad turėdami tokius puikius muzikantus čia pat, Philadelphia, įsigirdome juos pirmą kartą.

Washingtono BALFO valdyba nori padėkoti visiems atsilankiusiems į koncertą, Lietuvos ambasada už patalpas, o ypačingai šauniems muzikantams, kurie net atsisakė honoraro. Šis koncertas įvyko tik jų visų dėka.

Washingtono BALFO valdyba

Mūsų tautiečiai – JAV balionų sporto entuziastai

Dr. Linas Mastis, chigagietis, operos solistės Romos Mastienės ir inž. Viktoro Masčio sūnus, kartu su savo žmona dr. Raminta yra dideli balionų sporto (oreivystės) entuziastai. Apie juos ilgą rašinį išspausdino šios šakos Seattle, WA, žurnalas "Balloon Life" 1999 m. sausio numeryje. Tas numeris papuoštas ir Masčių baliono, pavadin-

to "Zuikiu", nuotrauka.

Šie mūsų tautiečiai yra tarptautinio lygio oreiviai, turintys didžiulę balionų kolekciją. Jie yra rungtyniavę ne tik JAV, bet ir Anglijoje, Prancūzijoje, Japonijoje ir kitur. Jie turi ir balionų, vaizduojančių įvairius gyvuliukus ar šiaip figūras.

Lietuvoje ši sporto šaka yra gan pamėgta. Ten yra įsikūrę 9

oreivių klubai, kuriuos vienija Lietuvos oreivių draugija, veikia dvi oreivių rengimo mokyklos ir jose jau paruošti 62 oreiviai, iš kurių 15 užsieniečių. Paruoštųjų lietuvių tarpe yra 7 moterys oreivės, tačiau iš jų tik 3 skraidė. Lietuvos oreivystės centras – Vilnius. Čia vyksta pagrindinės varžybos. Tačiau taip pat neatsilieka ir Klaipėda, Trakai, Marijampolė bei kiti miestai.

E. Šulaitis

Šukuoseną darė salonas Hugo, ir atrodo, labai įspūdingai, nes ir iš mano plaukų buvo supintas puošnus kaspinas, visai kaip suknėlės. Aš esu labai dėkinga Joan Jenkins, kuri mane išpelelės paverė princese. Sulaukiau begalės aplodismentų, kurie nuskambėjo man įžengus į sceną. O Japonijos atstovai plojo stovėdami. Pokylis vyko nuotaikingai, buvo šokama. Buvo išrinkta Vyšnių Žydėjimo 1999 festivalio karalienė, kuria tapo Connecticuto valstijos atstovė, atstovavusi Amerikai Japonijoje.

Festivalio baigiamasis akcentas buvo paradas tautos sostinės Konstitucijos vardu pavadintoje gatvėje. Aš vilkėjau tautinius drabužius, juostą su užrašu *Lithuania*, baltas pirštines, aišku, šypsojau, mojavau visiems ir siunčiau lietuviškus sveikinimus. Tai buvo šventės pabaiga. Buvo linksma ir liūdina. Savaitę trukęs festivalis pasibaigė. Nebuvo lengva, tačiau šios savaitės aš niekada nepamiršiu. Ne kiekvienai lietuvaitei tenka atsakomybė ir laimė būti Lietuvos atstove vienos iš galingiausių pasaulio valstybių sostinėje. Juostą su užrašu *Lithuania* tikiuosi išsaugoti savo vaikams.

Gintarė Aleksėjūnaitė
Vyšnių Žydėjimo festivalio Lietuvos Princesė

Vabzdžiai

Didžiausi vikšrai - iki 13 cm ilgio - kaukolėtojos sfinkso (*Acherontia atropos*) drugio vikšrai. Šie, labai reti Lietuvoje, geltonai žali su melsvomis juostomis, vikšrai dažniausiai aptinkami ant bulvių lapų.

Nuodingiausias vikšras - pušinio verpiko drugio vikšras (*Theumatopoea pinivora*). Šių plaukuotų vikšrų šerelių pamate yra nuodų liaukos. Šereliui lūžus, išsilieja nuodai, kurie gali sukelti apysunkius odos pažeidimus. Lietuvoje šie vikšrai paplitę tik Kuršių nerijoje.

Didžiausią skruzdėlyną - 1,8 m aukščio - aptiktą 1984 m., sunėšė miško skruzdėlės buvusiame Liūnų kaimelyje (buvusio Krikštėnų tarybinio ūkio teritorija, Ukmergės raj.). Jos pasirinko Prano Stakausko priešpirtį.

Daugiausia gemalų kiaušinyje susiformuoja parazitinių plėviasparnių kiaušinyje, kai į jų kiaušinį pro lukštą iš šeimininko kūno audinių patenka hemolimfa ir kitos maisto medžiagos. Toks kiaušinis didėja, jo viduje išsivysto 8 - 12 parazito lervų. Pasaulyje žinoma atvejų, kai kiaušinyje susiformuoja iki 2000 gemalų.

Daugiausia padeda kiaušinių (iš vabzdžių) - bendruomenėmis gyvenančių vabzdžių patelės (motinėlės). Pavyzdžiui, bičių motinėlė per 1 dieną padeda iki 3000, o per gyvenimą - iki 1,5 mln. kiaušinių.

Daugiausia vystymosi (hipermetamorfozės) fazių - 7 - gyvena skaudvabalčiai (*Meloidae*), dar vadinami gegužvabaliais. Jų vystymosi fazės yra: kiaušinio, trikampio, antrinės lervos, netikrosios lėliukės, tretinės lervos, tikrosios lėliukės ir suaugėlio. Per pirmą mėn. iš kiaušinio išsiriti apie 1 mm didumo lervutės (triungulinai). Pavyzdžiui, *Meloe* genties lervutės lipa ant augalų žiedų ir ten laukia atskrendančių bičių. *Mylabris* genties triungulinai bėgioja žeme. Aptikę skėrių kiaušinių kapsulę, įsigrąžia į ją ir maitinasi kiaušiniiais. Taip lervutės įsikimba į bet kurį judantį daiktą. Patekusi į bičių lizdą, lervutė susiieško bitės kiaušinių ir jį suėda. Paskui neriasi ir virsta balta, stora (apie 4 mm) antrine lervute. Ši lervutė jau minta bičių medumi ir užaugusi iki 25 mm, neriasi ir virsta lėliuke, kuri taip pat neužilgo neriasi ir tampa jau suaugusia tretine lerva. Ši lerva neturi kojų, nesimaitina ir nusinėrusi virsta tikrąja lėliuke. Lėliukė žiemoja, o kitų metų pavasarį, iš jos išsiriti vabalas, kuris tuojuo žemės paviršiuje pratęsia savo rūšies gyvenimą. Toks vystymosi būdas (hipermetamorfozė) būdingas tik skaudvabalčiams. Jie yra lėti ir nejudrūs vabzdžiai. Lietuvoje žinomos 5 jų rūšys.

Didžiausią širšių lizdą - 1,47 m apimties, 50,5 cm pločio, 50 cm aukščio, 40,5 cm storio, 900 g svorio - 1996 m. vasario 28 d. staklių ipakavimo dėžėje Vilniaus šlifavimo staklių gamykloje aptiko Jonas Švaikėvič.

Daugiausia medaus iš avilio - 68,6 kg - prikopinėjo 1959 m. bitininkas Marcelinas Rindzevičius iš K. Poželos kolūkio bityno (Kėdainių raj.).

Rytų Sporto Apygardos lauko žaidynės Worcesteryje

Jau treči metai kaip, tęsdama praeities tradicijas, Worcesterio sporto šventę rengia Rytų Sporto Apygarda. Šiais metais žaidynės buvo prarastos per vieną dieną, birželio 27-tą. Norėtusi gausesnės dalyvavimo. Dauguma sporto klubų išreiškia norą dalyvauti, bet galiausiai vis suranda priežasčių atsisakyti.

Šiais metais dalyvavo keturios vyrų ir dvi jaunių B (15 metų) krepšinio komandos. Visos komandos buvo gero lygio.

Vyrų turnyrą laimėjo bostoniečiai, finale įveikę Worcesterio komandą 51:42. Pusfinalyje Worcesteris nugalėjo New Yorko čiabuvių komandą 54:43, o Bostonas – New Yorko naujuosius ateivius 50:38. Dėl trečios vietos New Yorko čiabuviai įveikė naujuosius ateivius 40:35. Įdomiausias rungtynės buvo jaunių B klasėje. Čia New Yorkas, atsilikęs per visas rungtynes, pabaigoje persivertė Bostoną ir laimėjo 49:46.

Įvyko ir stalo teniso pirmenybės.

Vyrų klasėje dalyvavo šeši. Pirmą vietą laimėjo L Lazar Konstandin, įveikęs Česlovą Kiliulį 21:16 ir 21:9. Trečioje vietoje liko Viktoras Čepokas. Džiugu, kad įvyko ir jaunių pirmenybės. Dalyvavo trys. Čempionu tapo Vytautas Skeiris, įveikęs Karolį Mačiulskį 21:14 ir 21:18. Trečia liko, nors ir po labai lygių rungtynių, Justina Ivaškaitė.

Sekančiais metais šios žaidynės vėl bus rengiamos birželio 24 ir 25 dienomis.

P. V. Gvildys

Prie Balarusijos pasienio

V. Kapočiaus nuotr.

Pomidorai

Dėl aistros pomidorams moters delnų ir padų oda nusidažė oranžine spalva.

Moteris, kuri per dieną suvalgydavo iki 10 pomidorų, po dviejų mėnesių pastebėjo, kad jos delnai ir padai nusidažė neįprasta oranžine spalva.

Tokių liguistų moters poreikį valgyti pomidorus sukėlė geležies stoka jos organizme. Panašių problemų turintys žmonės kartais jaučia nenumaldomą norą valgyti tokius produktus, kuriuos vargu ar apskritai pavadinume maistu. Jie ryja molį, purvą, krakmolą, arba net dreba pamatę sūrius ir traškančius

produktus – žemės riešutus, grūdus, morkas ar salierus.

66 metų moterį gydydusio Ohajo valstijos Wright valstybinio universiteto Medicinos mokyklos daktaro Marko Marinella teigimu, "aistra" pomidorams užgeso po dviejų savaičių, kai pacientė pradėjo gerti geležies preparatus.

"Gydytojai turėtų pagalvoti apie geležies deficito diagnozę, susidūrę su pomidorus be saiko valgančiais ligoniais, arba pacientais, kurių oda yra gelsvos spalvos", sakė daktaras.

Panašią odos spalvą gali įgauti ir žmonės, piktnaudžiaujantis morkomis.

Omnitel Laikas

Gedulo ir Vilties minėjimas Bostone

Birželio 20 d. Bostone buvo paminėta Gedulo ir Vilties diena. Po mišių salėje po bažnyčia buvo prisiminti tragiški birželio įvykiai Lietuvoje. JAV LB Bostono apylinkės pirmininkas Aidas Kupčinskas atidarė minėjimą ir tarė įvadinį žodį.

Šiaulių Kuopos pirmininkas Martynas Dapkus uždegė žvakutę. Visi susirinkusieji tylos minute pagerbė žuvusiuosius.

Pranešimą apie tragiškus birželio įvykius padarė JAV LB Bostono apygardos pirm. Gintaras Čepas. Buvo prisimintas mūsų brolių ir seserų tremtis į Sibirą, tragiški Lietuvos iš-

gyvenimai ir likimai. Lietuva neteko daug inteligentijos atstovų. Lietuviai įvairiomis formomis kovojo už nacionalinį suverenitetą. Dauguma gyventojų, nenorėdami kęsti masinių areštų ir trėmimų, išėjo į partizanų. Partizaninis karas nusišė taip pat daug gyvybių. Apie Lietuvos pasipriešinimą sovietams, partizaninę kovą ir partizanų vadą Joną Žemaitį buvo parodytas dokumentinis filmas "Ketvirtasis prezidentas".

Po filmo demonstravimo dalyviai vaišinosi kavute, kurią suorganizavo Bostono apylinkės išdininkas K. Bačanskas.

Gabrielė Miksen

Dauguma lenkų atostogas praleidžia namuose

Du trečdaliai lenkų šeimų žiemi atostogauja namuose. Viešosios nuomonės tyrimo biuro duomenimis, išvykti atostogauti nesirengia 81 proc. kaimiečių ir 75 proc. miestelių gyventojų.

Tuo tarpu dideli miestai varšos mėnesiais beveik ištuštėja. Didmiesčiuose atostogau-

ti išsirengia kas antra šeima. Skirtingai atostogas leidžia inteligentija ir darbininkai. Atostogauti išvyksta 87 proc. inteligentų šeimų ir tik 37 proc. darbininkų šeimų.

Beveik visi respondentai atostogauti rengiasi už savo pinigų. Atostogoms lėšų skolinasi tik 4 proc. visų šeimų.

Baltic News Service

DOWNTOWN TRAVEL announces SPECIALS from New York to Vilnius via Helsinki with Finnair.

- Round trip, departure up to August 31, from **\$589.00**
- Round trip, departure Septemb.1 - Octob. 31, from **\$526.00**

Limited seats available, fare valid for 90 days.

--- Get your tickets today! ---

Similar low fares available from Vilnius to JFK.

DOWNTOWN TRAVEL 20 John street New York, NY 10038

Tel. (212) 766-5705 FAX (212) 406-3035

SCHUYLER SAVINGS BANK Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
 - *IRA sąskaitas
 - *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
 - *Tiesioginį pinigų deponavimą
 - *Namų paskolas *Automobilių paskolas
 - *Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
 - *Namų (Home Equity) paskolas
- Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenei...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Kearny, NJ 07032
(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:
1-888-SCHUYLER
(1-888-724-8953)

RigaVen Travel Inc.

- We have GREAT CRUISES •
- Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •
- Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES

to VILNIUS

with

"Call for Details"

Call
INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: Riga Ven@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- Siuntiniai į Lietuvą su pristatymu į namus. Jūros tranzito laikas tik dvi savaitės.
- Labdaros siuntiniai per GIFT OF HOPE programą.
- Perkraustymo į Lietuvą paslaugos.
- Pinigų persiuntimas į Lietuvą.
- Pigios telefono paslaugos.
- Telefono kortelės skambinti į Lietuvą.
- Vertimo paslaugos

NAUJOS PASLAUGOS

- Siuntinių persiuntimas iš Lietuvos į Ameriką (tik didesniais kiekiais).
- Perkraustymas iš Lietuvos į Ameriką.
- Komercinės siuntos iš Lietuvos į Ameriką.

- Informacija telefonu:
617-269-4455, 617-834-4577

SKRYDŽIAI I

VILNIŲ

FINNAIR LINIJA

Liepos 21 - rugpjūčio 31.....	\$556
Rugsėjo 1 - 30	\$484
Spalio 1- gruodžio 14	\$406
Sausio 6 - kovo 30	\$406

Plius mokesčiai

Kelionės trukmė nuo 1 savaitgalio iki 3 mėnesių
Bilietus nusipirkti iki rugpjūčio 16 d.
Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION PICK-UP
SCHEDULE FOR JULY AND AUGUST OF 1999

August 10	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 12	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
August 13	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
August 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 23	Putnam, CT	1-2 pm
August 24	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	11-12 noon
August 27	Philadelphia, PA	11-12 noon
August 28	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$650 r.t.

One way to Vilnius \$410

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Ateitininkų šeimos šventė Bostone

Gegužės 2-trą dieną Šv. Petro parapijos salėje įvyko Bostono Ateitininkų Šeimos šventė. Bostono Sendraugiai atšventė atgimstančią moksleivių ir jaunučių veiklą, kuria rūpinasi Lionė Kazlauskienė

davė: Arnas Gasparonis, Aista Kazlauskaitė ir Andrius Limantas. Juos paruošė Lionė Kazlauskienė.

Pagrindinė paskaitą skaitė seselė Ona Mikailaitė iš Putnamo. Ji kalbėjo tema "Ką

(smuikas) atliko Mozarto duetą smuikui ir altui.

Per visą programą fone stovėjo senoji Bostono Maironio kuopos vėliava, ta pati, kuri prieš penkiasdešimt metų buvo naudojama Bostono Ateitininkų

Lionė Kazlauskienė, Andrius Limantas ir Andrius Kazlauskas

ir Mirga Girniuvienė.

Į Moksleivių Ateitininkų Sąjungą įžodžius davė: Laura Gavelytė, Petras Gavelis, Andrius Gasparonis ir Martynas Limantas. Juos paruošė dr. Mirga Girniuvienė. Į Jaunučių Ateitininkų Sąjungą įžodžius

žmonės galvoja apie dangų". Dalyviams taip patiko paskaita, jog ji buvo kviečiama tą paskaitą paskaityti per sendraugių stovyklą Kennebunkporte.

Meninėj programoj Nomeda Girniūtė (altas) ir Emily Dahl

kū šventėse. Ji priminė, jog Ateitininkų šūkis "Visa atnaujinti Kristuje tarnaujant Dievui ir Tėvynei" buvo ir bus tvirtas pagrindas, ant kurio galima statyti jaunimo auklėjimo veiklą.

Mirga Girniuvienė

Nomeda Girniūtė, Mirga Girniuvienė, Andrius Gasparonis, Emily Dahl ir Arnas Gasparonis

Lemtingoji lapkričio 21-oji

Tai atsitiko niūrią, lietingą 1948-ųjų lapkričio 21-osios naktį. kažkas atsargiai pabeldė į Vėžaičių pradinės mokyklos antros klasės mokytojos Aldonos Sadauskaitės langą ir perspėjo: "Srėbalius - provokatorius. Išdavystė. Jei gali - slėpkis". Šalta, lietingą, niūrią lapkričio naktį Aldona paliko namus, o paryčiais atvažiavę čekistai neradę Aldonos įtūžo, daužėsi, suėmė ir išsivežė tardymui mamą. Laimė, po kelių dienų paleido. O po gero pusmečio, 1949-ųjų birželio 4-ąją, Plungės rajono Kulių valsčiaus Palioniškės miške čekistai apsupo grupę partizanų, tarp kurių buvo ir mokytoja Aldona Sadauskienė, žemaičių apygardos partizanų ryšininkė. Sunkiai sužeistą Aldoną čekistai parvežė į Plungės ligoninę, kur ji, neatgavusi sąmonės, mirė.

...Praėjo beveik 50 metų, ir tai yra viskas, ką mes žinome apie Aldoną. Atsiminimai išblėsta, artimųjų beveik nebėliko, nežinome net kur Aldonos kapas, nes to kapo ir nebuvo. Išliko tik keletas to meto nuotraukų, iš kurių į mus žvelgia liūdna, susikaupusi sesutė Aldona. Tais sunkiais pokario klasių kovos metais savo kelią ji pasirinko nedvejodama. Pasirinko, nors žinojo, kas jos laukia.

...Gimė Aldona Vėžaičiuose mokytojų Jono ir Danutės Sadauskų šeimoje. Buvo pirmagimė. Mes, broliai, pasaulį išvydome vėliau.

Prisimena lyriškas, bet skaudus tėviškei 1944-ųjų ruduo. Vokiečiai traukėsi. Artėjo sovietinė armija. Bėgo vėžaičiai. Gyvi liko. Tai šen, tai ten įsitvirtino, net praturtėjo, prasišlovino... Daug kas ir mus tą rudenį agitavo: "Bėkite, rusai jus sunaikins..." Bet tėvas, ci tuodamas poetės žodžius, pasakė: "Ne, čia mano žemė - Lietuva... Blogo niekam nedarau..."

Deja, mūsų tėvas, kaip ir daugelis niekuo dėtų, dorų žmonių, skaudžiai apsiriko. Tik naujiems okupantams užėmus (kaip buvo sakoma tada, "išlaisvinus") Klaipėdos kraštą, 1945-ųjų vasario 4-ąją tėvas buvo areštuotas, keletą metų tampus po lagerius, kol 1948-ųjų kovo mėnesį mirė Karagandos lageriuose. Sužinojusi tai, Aldona, mūsų vyriausioji, tarė: "Vietoj tėtės kovosiu aš, vyriausia..." ir tapo partizanų ryšininke. Tų metų pavasarį, labai gerais pažymiais baigusi šešias Šilutės gimnazijos klases, Aldona nutarė eiti tėvo pėdomis - tapo Vėžaičių pradinės mokyklos mokytoja. Deja, mokytojavu neilgai. Jau tų

pačių metų lapkričio 21-ąją ji išėjo į naktį, o kitų metų vasaros pradžioje, Kulių apylinkėse čekistams apsupus partizanų būrį, kuriame kaip ryšininkė buvo ir Aldona, susišaudant buvo sunkiai sužeista. Čekistų suimta ir nuvežta Plungės ligoninėn, neatgavusi sąmonės mirė...

Iki septynioliktojo gimtadienio Aldonai buvo likusios dvi savaitės...

Dabar 1999-ieji. Lietuva laisva. Atrodo, reikėtų tik džiaugtis. Bet mano akyse vis stovi anų metų vaizdai, matyti Gargždų policijos kiemelyje, Švėkšnos šventoriaus patvoryje, Veiviržėnuose, Kuliuose. Tie nuaiti, nurengti, išdaryti žuvusiųjų partizanų lavonai. Prisimenu juos ir gyvus. Iš-kankintus nemigos, amžinos nervinės įtampos, nuolat alkio kankinamus. Iš atminties išskyla jie nuvarę po naktinių žygių, nutrintomis kojomis, šlapį, sušalę, pamėlusiais pirštais spaudžiantys prie krūtinės ginklą. Prisimena tie, kurie aukoję save Lietuvai, kurie tikėjo jos ateitimi ir kovojo už ją. Už Lietuvą ir už jos ateitį.

Tokių prieš pusšimtį metų būta mano amžininkų. Tokios būta ir mūsų sesutės, prieš penkiasdešimt metų savo gyvenimo tikslą suradusios kovoje už Lietuvos laisvę.

Algis Sadauskas
Klaipėda

Tėvas Augustinas Steigvilas laikė šv. Mišias Rebendorfe

Liepos 18 d., sekmadienį, tėvas Augustinas Steigvilas, MIC, laikė šv. Mišias Rebendorfo vienuolyno koplyčioje. Prieš penkiasdešimt metų čia pat kaimynystėje esančio Eichstatt'o katedroje jis buvo iššventintas į kunigus, dabar tėvas Augustinas atšventė savo kunigystės jubiliejų. Šios mišios buvo skirtos ir Eichstatt'o lietuvių gimnazijai paminėti, kuri čia veikė iki 1949 metų.

Baigiantis karui, kai 1944 metais Lietuvą jau buvo užėmusi Raudonoji Armija, Eichstatt'e ir Rebdorf'e atsirado ypač daug lietuvių pabėgėlių. Rebdorf'e jie įsteigė gimnaziją. Joje mokytojavo Vytautas Žemkalnis (žymus architektas, Vytauto Landsbergio tėvas), joje mokėsi daug dabar plačiai žinomų politikos, mokslo ir kultūros žmonių - užtenka jau vien paminėti prezidentą Valdą Adamkų, Algirdą Avižienį, bro-

lius Mekūs. O Eichstatt'e kunigų seminarijoje savo studijas tęsė ir čia buvo iššventinti iš Lietuvos pabėgę klierikai. Augustinas Steigvilas buvo vienas iš to didelio būrio. Po iššventinimo jis kunigavo Vokietijos miestuose. 1955-1959 metais toliau studijavo Romoje, o po šių studijų savo ordino (MIC - Mariae immaculatae conceptio - Marijos nekalto prasišėjimo) buvo pasiųstas į Argentina, kur išgyveno 40 metų.

Iš pradžių gyveno Buenos Aires, o dabar gyvena Rosario mieste, maždaug 300 km nuo sostinės. Jis Argentinos lietuvių draugijos pirmininkas, laikraščio redaktorius.

Tėvas Augustinas iškilmes pradėjo lietuviškai, o jo kalbą čia esantiems vokiečiams vertė profesorius Alfredas Bammesberger. Savo tėvynainių, kurie po karo rado prieglobstį Reb-dorfo pabėgėlių stovykloje, var-

du tėvas Augustinas padėjo vokiečiams už pagalbą. Vokiškai gi pasakytame pamoksle jis iškėlė susitaikinimo idėją. Šia prasme Eichstatt'as yra ne vien graži ir tikroviška pokario legenda lietuviams, bet ir naujos Europos kūrimosi pavyzdys. Sena, dar karo metais prasidėjusi istorija tęsiasi ir šiandien. Eichstatt'o katalikajame universitete profesorius Alfredas Bammesberger tęsia lietuvių kalbos studijas, palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos kalbininkais. Gimnazijos mokytojai ir mokiniai, Anneliese Bammesberger inicijavo, bendrauja su Kauno Jėzuitų gimnazija. Eichstatt'o kunigų seminarijoje stažuojasi kunigai iš Lietuvos (šiuo metu čia yra kunigas Arnas Abraitis ir kunigas Mindaugas Puidokas).

Prof. Albertas Steponavičius
(Vilniaus universitetas, Lietuva)

Ar prisimins mane kas Lietuvoje?..

Julius Norkevičius

Vilniaus Gedimino technikos universiteto tarybos (gegužės 18 d.) posėdis buvo skirtas statybos ir hidrotechnikos inžinieriaus, pasauliye žinomo užtvankų, elektrinių projektuotojo Vytauto Izbicko atminimui.

Tarybos pirmininkas prof. L. Saulis pagarsino nutarimą dėl Vytauto Izbicko vardo suteikimo 06 auditorijai. Turiningą įžangos žodį pasakė rektorius habil. dr. prof. E. K. Zavadskas. Jis taip pat prisipažino, kad širdis pilna susijaudinimo, kai mes čia visi kartu - ir tie, kurie li kome gimtinėje, ir tie, kuriuos gyvenimo negandos išblaškė. Rektorius padėkojo Tarybai už išmintingą sprendimą ir šeimai, kad leido Vytauto Izbicko vardą pavadinti šią auditoriją.

Pranešimą, gausiai iliustruotą nuotraukomis, dokumentais, apie inžinierių V. Izbicką padarė doc. A. Nakas. Pranešėjas akcentavo, jog V. Izbickas - vienas iš žymiausių lietuvių statybos ir hidrotechnikos inžinierių - projektavo, techniškai prižiūrėjo ar konsultavo dideles ir unikalias pramonės ir energetikos statybas beveik visuose pasaulio žemynuose. Gyvendamas užsienyje jis tapo ne tik pasaulinio garso specialistu, bet ir įžymiu JAV lietuvių bendruomenės veikėju.

V. Izbickas gimė 1920 m. gegužės 16 d. Latvijoje, Aknystos parapijos Rītės valsčiaus

Čirkūnų kaime. Šios lietuviškos žemės atiteko Latvijai po I pasaulinio karo. Mokėsi Aknystos progimnazijoje, Rokiškio Tumo Vaižganto gimnazijoje bei Vytauto Didžiojo universiteto Statybos fakultete. 1944 m. apgynė diplominį projektą "Klaipėdos uosto praplėtimas iki 3,5 milijonų tonų metinės krovinių apyvartos". Buvo pas-kirtas į VDU Hidrotechnikos katedrą, o netrukus pradėjo dirbti dar ir Vilniaus vandens kelių rajono viršininku. Besitraukiantys vokiečiai V. Izbicką išvežė darbams į Vokietiją.

Po karo (1945-1947 m.) V. Izbickas dirbo Vokietijos Hamburgo, 1947-1951 metais - Anglijos Kardinio uostuose. Projektavo ir prižiūrėjo uostų, krantinių ir kitų hidrotechninių statinių statybas.

Nuo 1951 metų gyvendamas JAV, Vytautas Izbickas daugiau kaip 30 metų dirbo projektuotoju, projektų vyriausiu inžinieriumi ir projektų vadovu.

JAV prezidentas Jimmy Carter jį, kartu su nedaugeliu ekspertų, kvietė energijos taupymo problemoms spręsti, jo straipsnių galima rasti prestižiniuose statybos inžinerijos žurnaluose.

Vytautas Izbickas buvo didelis Lietuvos patriotas, visą savo visuomeninę veiklą skyrė Lietuvos išsilavinimo reikalui,

lietuvybei išsivijoje stiprinti.

Jis yra buvęs JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidento pirmininku, du kartus buvo renkamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nariu.

Vilniaus Gedimino technikos universiteto Statybos mokslo muziejui Vytauto Izbicko šeima perdavė jo asmeninį archyvą, kuriame V. Izbickui iš JAV prezidento Ronaldo Reigano, senatoriaus Edvardo Kenedžio, kelių valstijų gubernatorių, žymių lietuvių bendruomenės veikėjų siųsti laišakai. V. Izbickas per visą savo gyvenimą iki 1988 metų, kai buvo palaužtas sunkios ligos, nepaliko ramybės Lietuvos išlaisvinimo reikalo, nuolat dalyvavo įvairiuose renginiuose, nukreiptuose prieš Lietuvos okupaciją.

V. Izbickas, dar esant "geležinei uždangai", ne kartą nostalgikai sakė artimiesiems: "...ar prisimins mane kas Lietuvoje?" Tai tapo įmanoma atkūrus nepriklausomybę. Šitai patvirtina ir vardinės auditorijos atidarymo iškilms. Tuoj nuoširdžiai džiaugiasi užsienyje gyvenantys lietuviai. Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos vardu sveikinimo nuoširdų laišką parašė sąjungos pirmininkas A. Kerelis, sekretorė V. Drupaitė. Vadinasi, ir Lietuvoje, ir išsivijoje Vytautas Izbickas nepamirštas.

Maine – geriausia valstija užaugti vaikams

Suvedus duomenis, apimančius veiksmus nuo vaikų skiepijimo iki jaunimo nusikaltimų, buvo nustatyta, kad Maine yra geriausia valstija auginti ir auklėti vaikus. Maine nuo praeitų metų pakilo iš aštunto vietos, kuomet pagal Vaikų Teisių Tarybos (Children's Rights Council) vertinimus pirmoji buvo Iowos valstija. Dabar po Maine eina Massachusetts, Connecticut, Vermont ir New Hampshire. Paskutinėmis vaikų auklėjimo lentelėje, žemėjančia tvarka, eina California, Arizona, Texas, New Mexico, Louisiana ir Washington, D.C.

Taryba, kurios būstinė yra Washington, šiuos duomenis paskelbė š. m. liepos 27 d.

AP

MIRTIES PRANEŠIMAS

"Tai kas, kad prabėgo saulėta jaunystė -
Kaip sapnas, kaip laimė, kaip naktį audra.
Kaip sapnas praeisim ir mes ir negrįšim
Ir nieks mums atgal jau kelių neberas..."

Diana Glemžaitė

Pranešame, kad mūsų mylima žmona, Mama, Marti

CAROL L. KRONKAITIS

sulaukusi vos 43 metų amžiaus, mirė 1999 m. birželio 12 d.; palaidota buvo birželio 16 d. Visų šventųjų kapinėse North Haven, CT.

Visą vedybinio gyvenimo laikotarpį velionė buvo aktyvi visuomenininkė; nors buvo kilatautė, stipriai palaikė lietuviybę. Ją pažinojo Putnamas, Neringos stovykla. Šviesus žmonos, Mamos, ir Marčios prisiminimas liks mūsų širdyse. Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, kurie atsilankė laidojimų namuose, dalyvavo šv. Mišiose ir palydėjo mūsų brangią Carol į kapines.

Liko giliai liūdintys
vyras Jonas, dukterys Michelle, Jennifer,
Lindsey ir kiti giminės.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

New Yorke šią vasarą siaučia **dideli karščiai**. Iki šiol jau buvo 20 dienų su viršum, kai temperatūra viršijo 90 laipsnių, o tris dienas - 100 laipsnių. Didelė drėgmė dar padėti pablogina. Temperatūra liepos mėnesį sumušė visus iki šiol turėtus rekordus.

Inžinierius George Sakas (Jurgis Sakevičius), gyv. Baltimore, Ohio, mirė š. m. birželio 28 d. savo namuose, sulaukęs 84 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Kauno, Amerikoje išgyveno 50 metų. Palaidotas Šv. Juozapo kapinėse Columbus, OH. Nuilūdę liko dr. Irena Jasevičienė; Alexandra Leinytė Sakas, sūnus Danielius, duktė Irena, šeši anūikai ir vienas proanūkis.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinė popietė įvyks š. m. rugpjūčio 8 d., sekmadienį, tuojau po 11 val. mišių Apreiškimo parapijos apatinėje salėje, No. 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn. Čia bus galima pasivaikinti ir pabendrauti. Turintieji loterijos knygetes, malonėkite nedelsiant grąžinti šaknelės su pridėta auka arba atvežti jas į popietę, nes tą dieną įvyks laimikių traukimas. Taip bus užbaigiamas pavasario/vasaros vėjus.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Viešpaties Atsimainymo šventė, kuri šiemet išpuola rugpjūčio 6 d., mūsų parapijoje bus švenčiama sekmadienį, rugpjūčio 8 d. Visi parapijiečiai kviečiami tą dieną dalyvauti mūsų parapijos šventėje ir padėkoti Dievui už visas suteiktas malones ir prašyti, kad Jis ir toliau laimingų mūsų parapiją.

Parapijos klebonijoje jau galima kreiptis dėl mišių intensijų 2000-aisiais metais.

ELIZABETH, NJ

Šv. Petro ir Povilo par. klebonas kun. Alfredas Žemeikis maloniai kviečia visus neseniai atvykusius iš Lietuvos dalyvauti šv. mišiose sekmadienį, rugpjūčio 22 d., 11 val. ryte. Parapijos salėje po mišių visi bus vaišinami kava ir pyragaičiais. Bus gera proga susipažinti su sesele Dolorita, kuri daugelį metų mokytojavo Šv. Petro ir Povilo parapijoje mokykloje. Prieš penkerius metus Utenoje į įkūrė Šv. Klaros slaugos namus ir pati ten sėkmingai darbavosi. Dabar ji norėtų padėti naujiems ateiviams pasiruošti krikštui, pirmajai komunijai ir sutvirtinimo sakramentui. Jei atsirastų porų, kurios norėtų priimti ir moterystės sakramentą, seselė galėtų ir juos paruošti. Kun. Žemeikis kviečia visus ateivius įsijungti į seniausią New Jersey lietuvių parapiją, kuri buvo suorganizuota prieš šimtą penkerius metus. Adresas: 211 Ripley Place, Elizabeth, NJ. 07206. Tel. 908-352-2271. Sesele Doloritos tel. 908-289-6024. Yra dvi aikštelės automobiliams.

Paulius Jurkus, rašytojas, poetas, "Darbininko" redakcijos kolektyvo narys prieš daugelį metų yra parašęs himną Žemaičių Kalvarijos Marijai. To himno ištrauka dabar buvo atspausdinta "XXI amžiaus" liepos 2 d. numerio pirmame puslapyje. Ji panaudota antraštei Povilo Meškausko straipsniui apie Žemaičių Kalvariją: "Vis globok Žemaičių kraštą, laimink laisvę Lietuvos!". Straipsnis ilgas, per du laikraščio puslapius, su trimis iliustracijomis. Atspausdintas ir visas to himno punktelis, iš kurio ta ištrauka paimta:

Marija, mes suklaupę Tave prašom:

Būk širdy, maldoj, darbuos. Vis globok Žemaičių kraštą, laimink Laisvę Lietuvos!

Ateitininkų poilsio savaitė Kennebunkporte, Maine

Šiais metais tradicinė Ateitininkų savaitė Maine bus rugpjūčio 14 - 21 d. Ji prasidės kiekvieną dieną šv. mišiomis 8 val. ryto. Savaitės kapelionas linksmas džiūkas kun. Antanas Diškevičius vienuolyno koplyčioje atnašaus šv. mišias ir pasakys šioms laikams pritaikytus pamokslus. Paskaitos ir koncertai vyks didžiojoje salėje. Tarp ryto ir vakaro dalyviai galės bendrauti vieni su kitais, maudytis baseine arba jūroje, lankyti meno galerijas ir apžiūrėti apylinkes, bei plaukti laivu į jūrą keliom valandom.

Savaitės vadovas - dr. Alfonsas Stankaitis.

Štai visos savaitės programa: Rugpj. 14 d., šeštadienį, 8 v. v. Frances Kavaliauskaitės koncertas.

Rugpj. 15 d., sekmadienį, 8 v. v. Literatūros vakaras. Praveda Paulius Jurkus.

Rugpj. 16 d., pirmadienį, 8 v. v. Dr. Jono Gylio pokalbis "Terapija, paremta bioinžinerija".

Rugpj. 17 d., antradienį, 8 v. v. Religinis koncertas koplyčioje - Frances Kavaliauskaitė ir Angelė Kiaušaitė.

Rugpj. 18 d., trečiadienį, 8 v. v. "Ką mes žinome apie dangų" - ses. Onutė Mikailaitė ir "Mūsų ateitis" - ses. Paulė Savickaitė.

Tą pačią dieną 10 val. ryte pasitarimas dėl sekančių metų savaitės Kennepunkporte ir einamųjų ateitininkų reikalų.

Rugpj. 19 d., ketvirtadienį, 8 v. v. Dr. Vyt. Vyganto minėjimas.

Rugpj. 20 d., penktadienį, 8 v. v. Ginos Čapkauskienės ir Angelės Kiaušaitės koncertas, akompanuojant dr. Sauliui Cibui. Seks vaišės.

Ateitininkų poilsio savaitė 2000 metais bus rugpjūčio 12-19 d. Franciscan Guest House vadovai prašo jau dabar užsisakyti kambarius kitiems metams. **J. R. Apreiškimo par. žinios**

Kun. Vytautas Palubinskas rugpjūčio 1 d. išvyko į Lietuvą, kur išbus 3 mėnesius. Parapijoje ir toliau vyks lietuviškos pamaldos. Jas praves kun. dr. Robertas Pukenis iš Romos.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 Metų Jubiliejaus Komitetas

LIETUVOS JAUNIMO GRUPĖ IŠVYKSTA Į EUROPOS JAUNIMO SUSITIKIMĄ

Pasitinkant Didįjį krikščionybės 2000 metų Jubiliejų, 1999 m. rugpjūčio 4 - 8 d. Santiago de Compostela (Ispanijoje) vyksta piligriminė kelionė ir Europos Jaunimo Susitikimas, kuriame dalyvaus apie 100,000 jaunų žmonių iš visų Europos šalių. Susitikimo tema: "Tavo žodžiu ... mes galime!" (plg. Mt 20, 22). Susitikimo metu Europos jaunimas kartu melsis už Europos atstatymą ir naująjį krikščionybės tūkstantmetį, vyks meninė programa: spektakliai, muzikos ir teatro festivaliai. Europos jaunimo susitikime vyksiančiose konferencijose pranešimus skaitys: Šventojo Sosto mokslo tarybos viceprezidentas Vincenzo Cappelletti, organizacijos ARENA, tiriančios Europoje vykstančius procesus, atstovas Janne Haaland Matlary iš Norvegijos. Rugpjūčio 5 d. konferencijos tema: "Tėvynių Europa" skaitys Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis.

Dalyvauti Europos Jaunimo susitikime į Santiago de Compostela š. m. liepos 24 d. iš Vilniaus išvyko 115 žmonių grupė iš visų 7 Lietuvos vyskupijų. Tai jaunimas, atstovaujantis vyskupijų jaunimo centrų bei aktyviai dalyvaujantis katalikiškojo jaunimo programose. Liepos 24 d. 9 val. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje šv. mišias aukojo ir jaunimo grupę išlydėjo Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirm. arkiv. Audrys J. Bačkis.

Lietuvos jaunimo grupė prieš Europos Jaunimo Susitikimą liepos 28 d. prisijungė prie Madrido vyskupijos jaunimo ir dalyvavo 100 km piligriminėje ke-

lionėje pėsčiomis iš Coruna miesto į Santiago de Compostela.

Santiago de Compostela miestas Europos Jaunimo Susitikimui buvo paskirtas neatsitiktinai. Šis miestas nuo IX a. tapo svarbiausiu piligrimų centru po Romos ir vadinamas senuoju Europos piligrimų keliu.

Kasmet daug maldininkų pėsčiomis ir važiuoti vykdavo pasimelsti prie Šv. Apaštalo Jokūbo kapo. Šis piligrimų kelias padėjo kurtis Vakarų Europai ir jungė pagrindinius žemyno didžiuosius miestus bei tautas,

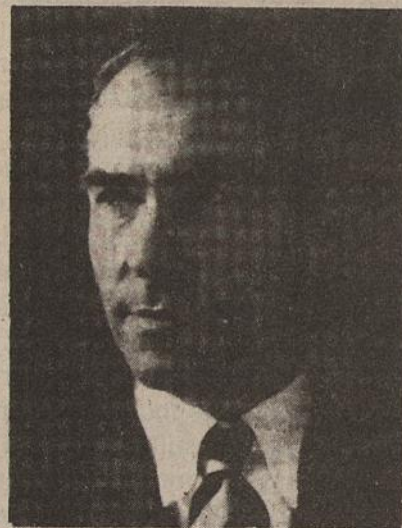
stiprindamas ryšius tarp įvairių krikščioniškų Vakarų Europos bendruomenių. Išnykus vokiečių rašytojas Johann W. von Goethe tvirtino, kad piligriminės kelionės į Santiago de Compostela sukūrė Europą.

1999 m. Santiago de Compostela mini Šventuosius Jokūbo metus, kurie Santiago istorijoje bus jau 117-ieji. Popiežius 1122 m. suteikė Santiago miestui privilegiją, pagal kurią kiekvieną kartą, kai Šv. Jokūbo šventė liepos 25 d. sutampa su sekmadieniu, tie metai švenčiami kaip Šventieji metai.

Pirmąją Komuniją Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyn birželio 27 d. priėmė (iš k.): D. Bukauskas, R. Bartulis, G. Blaudžiūnaitė ir G. Norvila

A. Norvilos nuotr.

Mirė Alfonsas Koncė

Alfonsas Koncė, Lietuvos kariuomenės savanoris, prieskario laikais tarnavęs Užsienio reikalų ministerijoje ir buvęs sekreto riu Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, mirė š. m. liepos 20 d. Memorial ligoninėje Newton, NJ, eidamas 98-us metus. Buvo pašarvotas Shalins laidotuvių koplyčioje Woodhaven, NY. Po gedulingu pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palaidotas liepos 23 d. Cypress Hills kapinėse, šalia sūnaus Vytauto, mirusio 1997 m. Velionis buvo gimęs 1901 m. spalio 17 d. Rėklų kaime, Poniavos viso. Panevėžio apskr. Lankė Panevėžio gimnaziją. Kai Lietuva kūrėsi, būdamas 17 metų, iš trečios klasės savanoriu išėjo į Lietuvos kariuomenę. Savanoriai buvo ir jo du broliai: Kazys ir Petras.

Alfonsas dalyvavo Dauguvos fronte kaunantis su bolševikais. Iš tų laikų buvo išsaugojęs vieną atmintiną kortelę, kurią gavo visi fronto dalyviai. Ten buvo taip įrašyta: "Tėvynės gynėjui kovos lauke Lietuvos valstybės tarybos dovanėlė. 1919 metų rugpjūtis". Antroje kortelės pusėje ranka įrašyta: "Lietuva - Latvija, Balten-see dvaras, 1919 metų rugpj. m. 26 d. Panevėžio atskiro bataljono 3 kuopa fronte. Alf. Koncė". Tai buvo prieš 80 metų! Aud-

ringi Lietuvos laisvės kovų metai. Kartą Koncė labai nuotaikingai pasakojo ano fronto pergyvenimus, savo vargus ir džiaugsmus. Namų ilgesys, fronto vargai ir prieš akis - nepriklausoma Lietuva.

Grįžęs iš kariuomenės tęsė mokslą Panevėžio gimnazijoje ir ją baigė. Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Humanitariniame fakultete baigė istorijos studijas. Studijavo Artimųjų Rytų istoriją. Studijas gilino Leipcigo, Berlyno, Heidelbergo universitetuose. Savo tyrinėjimuose daug dėmesio skyrė aisių vardo išaiškinimui. Tai jam pasisekė: Tacito pavadinimas *Aestorium gentes, Aisti*, lietuviškai "aisčiai", reiškia "rytiečiai". Tai buvo padaryta 1936 m. Savo doktorato tezei buvo surinkęs medžiaga, bet disertacijos neparašė - sutrukdė karai.

Velionis daug pagalbėjo prof. Kazimierui Būgą rengiant Lietuvių kalbos žodyno pirmą ir antrą sąsiuvinį. Tai pažymėta žodyno viršeliu antrame puslapyje. Tarnavo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, buvo jos sekretoriumi. Ten ir pergyveno Lietuvos okupaciją, pasiuntinybės likvidavimą.

Nuo studijų laikų aktyviai reikšėsi Korp! Neo Lituania. Rašė jos leidiniuose, sukaktuvinėse knygose. Ir New Yorke gyven-damas dalyvavo šios korporacijos veikloje.

Į New Yorką atvyko 1950 m. Pradžioje gyveno Waterbury, CT, paskui New Yorke. Čia pasidarė nekilnojamo turto agentu, kurį laiką dirbo Vyto Gerulaičio šios rūšies istaigoje.

Domėjosi lietuviškais reikalais, kalbotyra, visuomenine veikla, filosofavo apie Lietuvos ateitį. Tais klausimais 1992 m. jis išleido knygėlę - "Laikyną", 48 psl. Antraštelėje įrašyta: "Kronika, istorija, psichologija, geografija eilėse". Jo eilivimo

forma liaudinė. Mėgdavo jis patuos kūrinius padainuoti. Tai sukeldavo eiliuoto epo išpūdį. Tam leidiniui jis parinko ir savitas iliustracijas, kurios dar labiau ryškino Lietuvos problemas.

Senatvėje jį globojo žmona Marija. Iš Woodhaveno buvo persikėlę į New Jersey. Turėjo šviesų protą, bet senatvė darė savo. Pastaruoju metu gyveno slaugos namuose, iš ten pateko į ligoninę, kur ir mirė. Jis buvo šioje apylinkėje paskutinis Lietuvos kariuomenės savanoris ir vienas iš tų, kurie savo studijom stiprino nepriklausomą Lietuvą.

Paulius Jurkus

DĖKOJAME

Marina ir Zigmąs Raulinaičiai, Manahawkin, NJ, kasmet paremdavo "Darbininką" visa šimtaine, o šiemet vien tik paramai atsiuntė 150 dol. Nuoširdžiai dėkojame nuolatiniams dosniems mūsų spaudos stiprintojams.

Marian Ogden, Stamford, CT, šiemet apmokėjo prenumeratą su 150 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame nuolatinei rėmėjai už dosnią auką mūsų spaudai.

Kun. Vitas Memėnas, Riverside, IL, anksčiau apmokėdamas prenumeratą, pridėjo paramai 100 dol. O dabar vėl, pakeisdamas adresą, atsiuntė 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.

SKELBIMAI

Ieškoma moteris iš Lietuvos New Yorko priemiestyje trijų vaikų ir namų priežiūrai. Pageidautina minimali anglų kalba ir eventualiai vairavimo leidimas. Geras atlyginimas. Skambinti tel. 1-914-358-8767.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS

patikimai ir garantuoti
** keičia vizas J1, B1 - B2 į F1 arba L1;
** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;
** ruošia visus pakvietimo dokumentus;
** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos. Dėl papildomos informacijos teiraukitės telefonu nuo 13 val.: **212-725-8807 (sk.)**

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metu - 90 dol.; ketvirčiui metu - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" įgalotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojta:
Stella A. Zelno, Hartford, CT, - 5 dol.
Rev. Clement Kasinskas, C.P., West Hartford, CT, - 10 dol.
J. B. Chapukas, Sunny Hills, FL, - 10 dol.
D. I. Laučiai, Dix Hills, NY, - 10 dol.
Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Kaune nebrangiai parduodamas neįrengtas 2 aukštų "townhouse": 5 kambariai, virtuvė, 2 vonios, garažas, rūsys, erdvi palėpė ir nedidelis žemės sklypas. Skambinti po 6 val. vak.: 973 439-1169. (sk.)

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **rugpjūčio 14 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - **tel. (914) 258-5133.**

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2 - 5 dienas.
TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

JAUNIMO DISKOTEKA

penktadienį, rugpjūčio 13 d.

ir kiekvieno mėnesio antrą penktadienį
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., 8 val. vak.
Kviečiame švęsti gimtadienius ir sukaktuves.
Įėjimas - 3 dol.

NY LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Tel. Aldona Augylienė 718-805-3893